ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4482 — 15/28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1900 — ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 6 ՇԱՊԱՆ 1318 — ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4482

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Նոր առաջնորդ Ցարեանց
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրք.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115
դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Ցեղական թղթատարի ծախքը թաժանորդաց կը վերաբերի.

Տանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՄԸ

Մշոյ մէջ ալ կայ Որբանոց մը Գրիգոր Զանչեանցի նպաստով: Հոկտեմբեր 29ի կիրակի օրը բարերարին համար հոգեհանգիստ կատարուեցաւ: Պատարագիչն էր Առաջն. Տեղապահ Բարգէն վրդ. որ հանգուցեալին կենսագրութիւնն ըսաւ և անոր գործը բացատրեց: Ժողովուրդի խուռն բազմութիւն մը ներկայ էր: Որբուհիները՝ որոնց թիւը 20ի կը հասնի հիմա, ներկայ էին հոգեհանգստին, ձեռքերնին մոմեր բռնած:

Գրիգոր Զանչեանց, իբրեւ բարձրագոյն զարգացում ստացած և իբրեւ սրտով ու մտքով կատարելագործուած մարդ, չէր կրնար աւելի երախտագիտութիւն և անմահութիւն սպասել: Ժողովրդի յետին խաւերուն մէջ անգամ, ահաւասիկ իր անունը արձագանգ կը գտնէ, ու հազարաւոր բերաններ միամտաբար իր անունը կը կրկնեն, իբրեւ բարերարի, իբրեւ աղնիւ մարդու անուն: Պարզ քաղաքացին, որ իր առօրեայ ապրուստին հոգերովը շրջապատուած է և ամենէն ուրիշ բարձրագոյն իտէալներու հեռանկար մը չունի իր աչքին առջեւ, ու խորհրդածութեան ընդարձակ ասպարէզ մը կը գտնէ իր մտքին առջեւ: Եկեղեցւոյ շքեղ հոգեհանգիստը, վարդապետին սովորականէ տարբեր քարոզը, որ չարունակ Գրիգոր Զանչեանց անունը կը կրկնէ, որբուհիներուն անսովոր ներկայութիւնը և հանդիսաւորութիւնը օրուանտօնին, պակ մը կեանքի նոր հորիզոն կը բանան խնարհ քաղաքացիին առջեւ:

Ալեծուփ բան մը կայ այս տեսակ քարոզներու մէջ, ուր վարդապետը, առանց ակնածանքի, առանց վերապահութեան, բաղդատութեան եզրեր կը ստեղծէ, քով քովի շարելով ագահ հարուստները, փայլուն դիրքի տէր մարդիկը, գրչի խնարհ վաստակաւորը և այն աղքատ ու տկար անձերը՝ որ մարդկութեան ճշմարիտ բարեկամները եղած են: Կծու բառերու և ծանր նախադասութեանց կոկակներ են, որ կ'երթան կը փչրուին ունկնդիրներու մտքին ու սրտին վրայ, կը ցնցեն զանոնք. շատերը բոլորովին իրենց տեղերէն կը խախտին, ու տխուր սարսուռ մը է որ յանախ կ'անցնի ունկնդիրներուն ջիղերուն մէջէն:

Երբե՛ք բան մը այնքան ուժով չազդեր, այնքան ապահով ներգործութիւն չի թողուր, որքան կենդանի, շօշափելի օրինակը: Գրիգոր Զանչեանց նախանձելի անուն մը կը թողու: Հազուագիւտ լուսալիստ մը, որ հազարաւոր զարգացած սկեպտիկներու մէջ, բարձր ու փառաւոր տեղ մը կը բռնէ:

Շատ մարդիկ կան՝ որոնց կեանքին բուն նպատակը երեւան կու գայ պարգեւներու թոյլտուութեամբ: Այսպէս է Գրիգոր Զանչեանցինը: Իր հրապարակագրի ասպարէզին մէջ, անկեղծ ու օգտակար գաղափարներու ծաւալող մը պիտի մնար, մարդկային ընկերութեան նիւթական ու բարոյական վերաշինութեան համար: Իր ճամբան գծուած էր և ինք ընտրուած էր համամարդկային գաղափարներ մշակել իր բովանդակ կեանքին մէջ: Ստակայն մարդասիրական պէտքերու առջեւ Ներքին մարդը երեւան գայ, բուն Գրիգոր Զանչեանցը, որ իր փառասիրութեան նպատակ պիտի ընտրէր՝ ուղղակի ծառայել աղքատասիրական գործին:

Ճշմարիտ խմաստասէրներու հոգը եղած է ամոքել թշուառութիւնները. մարդասիրութիւնը միակ իղձն է որ իրենց մէջ կենդանի կը մնայ, այնքան ուռնայն փափաքներու կործանման մէջտեղ: Այս անձերը բովանդակ տիեզերքին կը վերաբերին:

Ռոպէրդ Օվէն (Robert Oven) գործարաններ կը հաստատէր և թշուառ ու բարոյապէս ինկած անձերու և ընտանիքներու գործ հայթայթելով՝ կը փրկէր զանոնք: Սէն Սիմոն (Saint-Simon) կը ջանար քրիստոնէական նախկին հասարակութիւնը վերահաստատել, ճարտարարուեստը բանելով իբր հիմ նիւթական և բարոյական համերաշխութեան: Ասոնք տեսակ մը Մեսիա ճանչցուեցան, իբրեւ մարդիկ՝ որ կարծես զրկուած բլլային մարդկային երջանկութիւնը հիմնելու:

Զանչեանցի գործը թշուառութեան ամոքում չէ մինակ. բարոյացուցիչ և վերականգնող հանգամանք մը ունի: Շատ մը մանչ ու աղջիկ որբեր փողոցի կեանքին մէջ պիտի ստորնանային. շատեր, անտարակոյս, բարոյապէս պիտի փճանային: Օրինակները կը տեսնենք: Աղքատութիւնն ու մոլութիւնը միասին կը քալեն: Առաքինութիւնը երբե՛ք անգործ, աղքատ ժողովուրդի մը մէջ բոյն չի դներ: Ակէ զատ աղքատները զիրար կ'ատեն, զրկուածները զիրար չեն սիրեր ամենէին:

Ընդհակառակը, պաշտպանուած անձերու մէջ, որոնք ամէնքն ալ մէնէնոյն դիւրութիւնները կը վայելեն, տեսակ մը սէր ու համակրութիւն կը ծնի. սիրելիներ անգիտակից, որ յետոյ դատողութեամբ կը զօրանայ:

Զանչեանցի որբանոցները կրթական վառարաններ են, աղքատ որբերուն սիրտը տաքցնող և մարդ յետին աղքատութեան մէջ անգամ, ինքզինքը հպարտ կը զգայ, երբ տեսնէ թէ՝ իր վրայ հսկող պաշտպան ձեռք մը կայ: Մարդս տղու սիրտ ունի և միշտ պաշտպանութեան կը կարօտի: Իրեն համար սիրալարար ու կազդուրիչ է որ և է օգնութիւն:

Գ. ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ

ԳԻՐՂԱԿԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻ ՔԱՐՈԶ

Դ.

«Հայրապետ, դուն էլ այնչափ տգէտ մի կարծեր զմեզ, որ մենք ձեր ասած այդ բարի և օգտակար խրատներ կարող չենք հասկնալ. շատ լաւ կ'ըմբռնենք, վասն զի գիւղացիքս այնչափ տգէտ, պարզամիտ չենք, որչափ կը կարծուինք, լաւն ու վատ, չարն ու բարին գիտենք որոշել: Բայց ի՞նչ անենք, ենք. դուն էլ գիտես որ ուսեալ և արժանաւոր ընծայացու չունինք. երբ առաջնորդ սրբազանները չէին թերանար իրենց պարտականութեանց մէջ, չէն ու պայծառ վանքեր մի մի կրթարան լինելով մեզ համար ընտիր ընտիր քարոզիչ վարդապետներ և արժանաւոր քահանաներ պատրաստում էին, այժմ ափսո՜ս, մեր կղերին ապիկարութեամբ նրանց մէջ մի խեղճ վարդապետ դրուած են իբրեւ պահապան: Հայրապետ, մենք զարմանում ենք, երբ դուք դպրոցական և արժանաւոր տիրացու պահանջում էք մեզմէ. մի՞թէ այդ պարտք մե՞րն է, կամ թէ ժողովո՞ւրդ պարտական է սուրբ եկեղեցւոյ սպասաւորութեան պէտք լեցնել, չէ՞ որ այդ պարտք բոլոր վիճակաւոր առաջնորդաց պատկանում է, որոնց ջանք պիտի լինի միշտ եկեղեցւոյ հոգեւոր պէտքեր հոգալ և պատրաստել: Իսկ ամենամեծ պարտիք Մայր Աթոռին է, որուն ձեռք լինելով բարձրագոյն Տեսչութիւն, կարող է ամէն բան տնօրինել և կարգադրել, մեր վանքերու մէջ ընծայարաններ չինել տալ և մեզ համար քահանայացու պատրաստել:

«Տեսնո՞ւմ էք, Հայրապետ, դիզուդիզ պարտքերը կու գան վերջապէս կը դիզուին ձեր վրայ. գիտէք որ գիւղական աղքատիկ ժողովուրդ իր կեանքի և հացի համար միայն կարող է հոգալ, եթէ մենք առանց հովուի մնանք, Աստուծոյ առաջ պատասխանատուն մեծ Հովիւն է: Ահա մեր տգէտ տիրացուն կ'առնենք կ'երթանք, թող փակ մնայ մեր եկեղեցւոյ դուռը, երեխաներ մնան առանց մկրտութեան, մեռելներ առանց թաղման, ժողովուրդն էլ առանց ժամու և պատարագի. սակայն հոգեւոր կեանք, եկեղեցին, քահանան, Աւետարան, քրիստոնէական հաւատք և հոգեկան կեանք մեր մխիթարութիւնն է. եթէ բարձուի մեզմէ և մենք խսպառ զրկուինք հոգեկան կեանքէ, այլ եւս մեզ կը մնայ, ապրիլ Հայ. եկեղեցւոյ մէջ միայն սոսկ անունով քրիստոնեայ:»

Ներկայացող ժողովրդին այս սրտառուչ խօսքերը լսեց Հայրապետը ու լուռ: Ես տեսայ որ նորա սիրտ զգայնումով լեցուեցաւ, վասն զի խոր տպաւորութիւն թողեց նորա հոգւոյն վրայ և ձգեց զինք մտահոգութեան մէջ:

Ահա ինչ որ տեսայ և լսեցի Էջմիածնայ մէջ, պատմեցի ձեզ, ժողովուրդ. այդ քահանայ խնդրող գիւղացիք իրենց չատախօս փաստերով անեղադիր և արդա՞ր են: Գիտէ՞ք, ժողովուրդ, աշխարհիս ամէն դասակարգի մարդիկ, թէ՛ հոգեւորականք և թէ աշխարհականք, իւրաքանչիւրը իր աստիճանին համեմատ պարտքեր ունի կատարելու, բայց ոմանք չատ անգամ թողլով իրենց պարտքը միշտ պահանջում են որ ուրիշներ իրենց պարտքը կատարեն: Լսեցիք որ գիւղացի ժողովուրդը պահանջում էր հոգեւոր Տեսուչէն, որ իր պարտքը տեսչութեանէն կատարէ կամ ձեռնադրել տայ իր ներկայացուցած տիրացուն և կամ երբ քննելով չի հաւնիր, կ'ասէ տգէտ է, ուսում չունի, անարժան է, ևայլն, թող ինքը ուսեալ և արժանաւոր ընծայացուն պատրաստէ մեզ համար: Այո, ժողովուրդին այս պահանջ արդար է, բայց միթէ հոգեւոր Տեսչութիւն եւս այդ մասին նոյն ժողովուրդէն պահանջներ չունի՞ կամ դուք ինքներն զգալով չէ՞ք մտածում, որ դուք էլ ձեր չափով ու վիճակով ձեր բաժին պարտքեր ունիք կատարելու ձեր նուէրներով չէն ու պայծառ պահելու համար վանքերը և դիւրացնելու համար ընծայարաններու հաստատումը: Եթէ ասէք մենք տգէտ, անգիր անուսումն չինական ենք, ոչ խորհիլ գիտենք և ոչ զգալ, մենք մեր վարուցանով զբաղուած դառն աշխատութեան մէջ, մարմնով և հոգւով ընկճուած մշակներ ենք, ևայլն:

ԱՐՇԵՆ ԵՐԵՑ

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ԳՈՐԾԵՐ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հոգելոյս տէր Եղիշէ Ծ. Վարդապետի մահկանացէն ի վեր ոմանց բերանը առաջի կարգ անցած է թէ Տրապիզոնցին Առաջնորդ չի կրնար պահել: Պատասխանելու է սակայն թէ Տրապիզոնցի՞ն է մեղապարտ թէ եկող եկեղեցականները: Անպատշաճութիւն մը ըրած պիտի ըլլայ եթէ Տրապիզոնցին չատագովէի, քանի որ ես ինքս տրապիզոնցի մըն եմ. սա չափ միայն կրնամ քանել որ վերջին տարիներս հոս եկող եկեղեցականները խարուած են միշտ կարծելով թէ Տրապիզոնի ժողովրդեան աչքերը քօղարկուած են:

Այս անգամ տրապիզոնցին իր գլուխը ունէր առաջնորդական տեղապահ Տէր Խորով Ծ. վարդապետը, անտիրտ ու երիտասարդ եկեղեցական մը: Թեմին բարգաւաճման փափաքող անձնաւորութիւններ զօրավիգ ըլլալուն նորին սրբութեան, յուսալով որ ժամանակը կ'ուզէր Տէր Խորովի թերի կողմերը. այս յոյսը չիրականացաւ, և մինչեւ իսկ տեղի տուաւ անպատշաճ խօսակցութեանց: Սթափեցաւ վերջապէս Տէր Խորով վարդապետը, և որովհետեւ նոյն միջոցները, ասկէ ութ ամիսի չափ առաջ, Պատրիարքարանէն առաջնորդի ընտրութեան հրահանգ և միանգամայն եռանուն ցանկ մը եկած էր, որուն մէջ իր անունն ալ բնականաբար յիշուած էր, ուզեց վերջին փորձ մը ընել, առաջնորդական ընտրութեան ձեռնարկելով. ի վերջոյ տեսնելով և համոզուելով որ ըլլալիք ընտրութիւնը իրեն նպաստաւոր չպիտի ըլլար, հրապարակաւ յայտնեց այն ատեն իր անմասնութիւնը և ուզեց մեկնիլ Տրապիզոնէն: Երկու գլխաւոր պատճառներով խնդրուեցաւ իրմէ իր մեկնումը յետաձգել մինչեւ սեպտեմբեր ամիսը, նախ որ ժողովուրդը պատրաստուած չէր առաջնորդական ընտրութեան, երկրորդ կը մտածուէր որ թերեւս մինչեւ սեպտեմբեր, այդ ուրիշ ամսուան մէջ Տ. Խորով հայրը կարենայ բարի գործնէութեամբ ժողովրդեան սիրտը գրաւել: Տ. Խորով սակայն մեր փափաքին հակառակը գործեց, և զարմանալի անակնկալ մըն ալ, որ չէր սպասուեր, ցոյց տուաւ, այսինքն ասկէ երեք ամիսի չափ առաջ յանկարծ իր մօտ հրաւիրեց քաղաքս գտնուող վարչական ժողովոյ երկու անդամները և անպաշտօն կերպով յայտնեց իր մեկնումը միամսեայ բացակայութեամբ, պատճառ բռնելով իր աչքերուն դարմանումը. արդէն գոյքերը սնտուկներու մէջ զետեղած ամէն բան պատրաստ, մեկնիլ կ'ուզեր հապճեպս, մեկնումը, որուն պատճառը ոչ ոք կրցաւ ճշդիւ հասկնալ այն ատեն:

Պոլիս հասնելուն կէտիկ Բաշայի եկեղեցոյ քարոզիչ կարգուիլը լրագիրներէն տեղեկացանք, և ի վերջոյ ալ իր Արմաշ երթալը լսեցինք: Ապասելով մէկ ամիս, երկու, երեք, չարժանացանք վերջապէս պաշտօնական գրութեան մը: Առաջնորդարանի գործերը սկսան երեսի վրայ մնալ, դժբաղդաբար այս վերջինը տարիներս չմնացին զբեթէ ժողովրդեան մէջ թեթեւ զբաղմունք ունեցող կարող անձնաւորութիւններ որ օրուան մէջ քանի մը ժամերը զոհելով կարենային զբաղուիլ թեմական գործերով: Զուտինք կարող քահանաներ. վարժարանին կարգադրութիւնը երեսի վրայ կը մնար, ժամանակը կը սահէր կ'անցնէր. 8—900 լիրայի ահագին ծախքի ծրագիր մը աչքերնուս առջեւ ցցուած կը կենար. ժողովուրդը կը տրտնջար, մեր տղաքը բան չեն սորվեր կ'ըսէր. թերեւս իրաւունք ալ ունէր, որովհետեւ այսքան մեծագումար ծախքով եղածը գիտէ՞ք ի՞նչ է, ոչինչ: Եկեղեցին երթալով կը մոռցուի, որով ժողովրդեան բարոյականը բնականաբար կը խանգարուի, կորուստ բարոյական, կորուստ նիւթական. ամէն բան վատթարութեան կը դիմէ. ներկայ վարչութիւնը կը տեսնէ այդ ամէնը, կը զգայ վերտին կարող առաջնորդի մը անմիջական պէտքը, որու մասին խորհելէ երբեք դադրած չէր. վերջապէս յոյսը կարելով Խորով վարդապետին վերադառնալէն, կրօնական ժողովին հետ խառն, հրահանգ կուտայ գաւառական ընդհ. ժողովի դիւանին հրաւիրել ժողովականները առաջնորդի մը ընտրութեան մասին խորհրդակցելու և եթէ հարկ ըլլայ նոյն նիստին ընտրութիւնն ալ կատարելու:

Ըստ օրինի Ընդհ. ժողովը կը գումարուի 35 անդամներէն 24ին ներկայութեամբ (35 անդամներէն ալ դեռ 3ը ընտրուած չեն ու երկուքն ալ բացակայ). առաջինը կը բացուի Բ. առենապետին կողմէ և նախագահութեամբ փոխանորդ հօր, որ ըստ սովորութեան առենաբանութիւն մը ընելով կը պարզէ թեմական գործերու ներկայ կացութիւնը, և զգացնել կուտայ առաջնորդի մը ընտրութեան պէտքը: Վիճաբանութեան ենթակայ կ'ըլլան երկու ընտրելի. մէկը Սպանեան Տ. Ներսէս եպիսկոպոս և միւսը Կիւլէսէրեան Բարգէն Ծ. վարդապետ: Երկար ժամեր վիճաբանութենէ վերջ երբ մէկ երկու ժողովականներ կը տեսնեն որ ընտրելիութեան կարելիութիւնը Բարգէն վարդապետի վրայ կը կայանայ, կը փութան այն ատեն հրաւիրագրին մէջ ընտրութեան քով նշանակուած ուրուագիր բառը մէջտեղ նետել: Այդ միջոցին թեր ու դէմ կարծիքներ յայտնուելէ վերջ, հարկ կը տեսնուի ներկայ ժողովականներուն կարծիքը առնել, ինչ որ ստուար մեծամասնութեամբ ձեռնամարտ կ'որոշուի, այսինքն նոյն ժողովին մէջ իսկ ընտրութիւնը կատարել: Դարձեալ նոյն անձերը խոչընդոտներ կը յարուցանեն և ժողովին խանգարման կը ձեռնարկեն իրենց հետ ունենալով Բ. առենապետ և առենադպիր էֆէնտիները. Ա. առենապետը բացակայ կը գտնուէր: Հուսկ յետոյ առենապետ էֆէնտին կը սթափի պահ մը իր սխալ քայլ առնելէն, ժողովը ի կարգ կը հրաւիրէ, ու կը ձեռնարկուի օրինական ընտրութեան, որուն արդիւնքը արդէն ամենուս ծանօթ է, այսինքն 18 քուէներու առաւելութեամբ Տրապիզոնի և վիճակաց առաջնորդ կ'ընտրուի Կիւլէսէրեան Տ. Բարգէն Ծ. վարդապետը, այժմու Մշոյ առաջն. տեղապահը:

Պատմած իրողութիւններուս էական կէտերը տեղեկագրով մը և Խառն ժողովոյ ուրիշ գրութեամբ մը արդէն հաղորդուած է Պատրիարքարան: Եւ որովհետեւ ընդդիմադիր կողմէն լրագրաց մէջ տեսակ տեսակ խծծանքներ կը հրատարակուին. հարկ դատեցի հրապարակաւ եղելութիւնը ճշդիւ, առանց խծբծանքի մանրամասն նկարագրել: Ընթերցողներու կը թողում ուրեմն տրամաբանել թէ այս տեղ ընտրողներուն յանցանքը ի՞նչ է. և գիտէ՞ք ի՞նչ կը պատասխանեն այդ փոքրամասն ժողովականները.—Ընտրութիւնը օրինաւոր կերպով չէ եղեր, եթէ ոչ կ'ըսեն Բարգէն վարդապետի արժանաւորութեան դէմ չի կասկածուիր, ծիծաղելի պատասխան չէ՞ այս, քանի որ եթէ իր արժանաւորութեան վրայ չկասկածուիր, քանի որ նպատակը կ'ընդունին թէ բարի է, ինչո՞ւ միջոցներուն վրայ կանգ կ'առնեն, ձգենք որ միջոցներն ալ ապօրինի ըլլալու և ո՛չ մէկ հանգամանք ունին. իրենք ալ կենսական մեծամասնութեան քուէներուն միացնել իրենց քուէները և ոչ թէ ըսել թէ մէկ երկու չաբաթ ալ սպասուի որ իրենք ալ պատրաստուին ևայլն. այս ալ չատ ծիծաղելի չէ՞ք գտներ, 8 ամսուան մէջ չպատրաստուող ժողովական մը Հոգւո՞ն սրբոյ զօրութեամբ պիտի կրնար մէկ երկու չաբաթուան մէջ պատրաստուիլ. ուրիշ առարկութիւն մըն ալ, թէ ժամանակին Պատրիարքարանէն ընտրելիներու ցանկ մը ուղած էր, ինչո՞ւ չեկաւ, ասոր ալ կը պատասխանուի թէ այն ժամանակ թէպետեւ այդպիսի խօսք մը անցաւ, սակայն հարկ չտեսնուեցաւ ատոր, սա պատճառաւ թէ ընդարձակ օրացոյցներու մէջ բոլոր անպաշտօն եկեղեցականներու ցանկը նշանակուած է, որով պէտք չկար ընտրելիներու ցանկի մը: Իսկ թէ ինչո՞ւ Ազաեան եպիսկոպոսը չընտրուեցաւ, քանի որ սկիզբները ընտրութեան հաւանականութիւնը անոր շուրջը կը դառնար, ատոր ալ Գաւառ. ժողովոյ մէջ պատասխանուած է, պատասխան մը, զոր կրկին հոս հրապարակաւ յայտնելը անպատշաճ կը համարիմ: Միայն սաչափ ըսել կը տիպուիմ որ, ինչպէս վերեւ բացատրուած է, Տրապիզոնի համար անյարմար Առաջնորդի մը պէտքը զգալի էր, և սակայն Ազաեան եպիսկոպոս այդ պակասը չպիտի կրնար լրացնել, քանի որ իր գալը մարդ չէր կրնար երաշաւորել... Ուրիշ դիտողութիւն մըն ալ կ'ընեն թէ, Պատրիարքարան զրկուած տեղեկագիրը դիւանին կողմէ ստորագրուած չէ, բայց քանի որ ընտրութեան մասնակցած են (թէպետեւ սպիտակ քուէով) և քանի որ տեղեկագիրը նոյնիսկ իրենք խմբագրած են, չստորագրելնուն համար ի՞նչ պատասխան որ տրուիլ հարկ է կը թողում ընթերցողներուն:

Հիմա գանք վերջաբանին.—թէ ինչո՞ւ ընդդիմադիր կողմը այս անտեղութիւնները մէջտեղ ձգելով հանդարտ մտքերու հանդիստը կը վրդովէ, և ասոր հետեւանք՝ եղած-վերջացած գործ մը ոչնչացնելու կը նկրտի. բնական է որ առանց պատճառի բան մը չըլլար. ասոր իբր պատասխան ունենք կ'ըսեն թէ առանց առաջնորդի մնալ իրենց գործին կու գայ..... ուրիշներ ալ կ'ըսեն թէ՝ որովհետեւ Բարգէն վարդապետ դրպրոցի լեզուէ լաւ կը հասկնայ և որովհետեւ իրենք ընդդիմադիրներն ալ մեծ մասամբ Ուսումն. Ուղղղոյ անդամակից և կողմնակից են... հետեւութիւնը կարծեմ դիւրին է գուշակել. իսկ կան ըսողներ ալ թէ ընտրելը իրենց թեկնածուն չէր, որով իրենց կամքը և խօսքը չէր եղած: Ես իմ մասս այս վերջինը ամէնէն հաւանականը կը համարիմ:

Գ. ՏԻՐԱՏՈՒՐԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊԻԵՐԸ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Գերմանիոյ Խորհրդարանը.— Չինու խնդիրը.— Պ. Պլիպլի ճճնդատարիւճնիրը.— Ֆոն Պիւլովի պատասխանը.— Ալիգիլմ Բ.ի ճառը:

Պէրլին, 23 Նոյեմ.—Գերմանիոյ Խորհրդարանը այսօր շարունակեց Չինու խնդրին վիճաբանութիւնները: Ընկերվարական կուսակցութեան պէտ Պ. Պէպէլ շարունակելով իր քննադատութիւնները ըսաւ.

«Մի՞թէ կ'ուզէ՞ք հաստատել թէ Պոքսրները 1813ի անկախութեան կամաւորներուն պէս իրաւունք ունին: Պոքսրները կատարելապէս իրաւունք ունին երբ կ'ուզեն օտարականները դուրս ձգել իրենց երկրէն: Հարիւր անգամ պիտ Պոքսրներու պաշտպան կոչեցէք, հոգս չէ. ես հոս արդարութեան և ճշմարտութեան պաշտպանն եմ: Կ'ըսեմ թէ Գերմանացիներուն կողմէ առաջին անգամ գործուած բռնութիւններէն առաջ Չինացիները որ և է սպանութիւն չէին գործած: Պատժեցէք յանցաւորները և թող տուէք որ նայուածքով մը չափչփեց այդ անծանօթը կամ իր բառովը երկօտանին, որ նաւաստիի զգեստ կը կրէր, յարդէ գլխարկ մը դրած էր, անչափ տարատ մը հագած ու մէջքը կարմիր գօտի մը կապած էր: Հագուստին կոճակներուն վրայ խարխանիշեր կային:

—Նաւահանգստին նաւաստիներէն մէկը ըլլալու է, բաւ ինքներեն Պրիէն. և իրը բարի եկար ծխափողին ծուխը անոր քթին բերին տուաւ:

—Օ՛, ի՛նչ ընտիր ծխախոտ է, բագանչեց նորեկը. ինչ սքանչելի ալ հոտ ունի: Ներեցէք պարոն սպայ կրնաք քիչ մը ինծի տալ այդ ծխախոտէն:

—Ես սպայ չեմ, այլ առաջնակարգ նաւաստի:

—Ահ, ներեցէք, այդ ժապաւէնի կտորը տեսնելով կարծեցի թէ զինուորական էք (Պրիէն զինուորական չքադրամ ստացած էր):

(Շարունակելի)

—)(41)(—

ԳՈՐԾ ԲՐԱՏԻԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԼՈՐԴ ՌԻՉՄՈՆԴԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Թ.

—Ի՞նչ պէտք կայ Պ. տը Պլինեաքին ըսել թէ լաւ ըրած է այդ որոշումը տալով, պատասխանեց Նիամա բիւրեղանման ձայնով մը. Պ. տը Պլինեաք գիտէ թէ իր պարտականութիւնը կատարած է:

—Հետեւաբար յարեց տիկին տ'Ալբէմբ, խնդիրը փակելով դրական դիտողութեամբ մը, Սըր ձօ Էճբրթըն Ֆրանսայի և Անգլիոյ ամուսնական լաւագոյն ընտրելիներէն մէկն է:

—Օ՛հ, մայրիկ, գոչեց Նաթալի զայրացմամբ, չէի յուսար որ ձօ Էճբրթընի համար այդքան նպաստաւոր կարծիք յայտնէիր:

—Սիրելի զաւակս չպիտի ուզէի երբեք Պ. Էճբրթընի հետ ամուսնացած տեսնել իմ աղջիկս և կամ իմ աղջկանս դիրքը ունեցող կին մը: Բայց չատ մը մայրեր ինծի պէս չեն մտածեր, ինչպէս նաև բազմաթիւ աղջիկներ համակարծիք չեն ինծի:

—Զեմ կարծեր որ, ըսաւ Հանրի, Լորտ Ռիչմոնդի միլիոնները կարենան զայն երջանիկ ընել: Իր տձեւութիւնը գինքը դժբախտ կ'ընէ միշտ. իր տենչանքն է ամբողջ մարդկութիւնը իրեն պէս տգեղ ու տձեւ տեսնել:

—Զեմ յուսար որ ճիշտ ըլլայ ձեր ըսածը, պատասխանեց Ռաուլ, բայց ով գիտէ, թերեւս կը սխալինք:

—Ո՞ւրէ՛ հիմա այդ բաղդաւոր էակը, հարցուց տիկին տ'Ալբէմբ:

—Երկու օրէ ի վեր Անգլիա մեկնած է, Լորտ Ռիչմոնդի քով հաստատուելու համար: Տիկին և օրիորդ Հոդրօք եւս Լոնտոն պիտի ուղեւորին:

Հանրի իր քրոջը ուղղեց նայուածքը, որով ըսել կ'ուզէր թէ անտառին մէջ իրենց հանդիպած անծանօթներէն մէկը ձօ Էճբրթընը չէր բնաւ, ինչպէս կարծած էր Նաթալի:

Ձայնը աւարտելէն յետոյ՝ տիկին տ'Ալբէմբ յիշեցուց Ռաուլի՝ քիչ մը առաջ իր տուած խոստումը:

Գիշեր եղած էր, գարնան հանդարտ ու զով գիշեր մը: Երկնքին վրայ ոչ լուսին կար և ո՛չ լուսաւոր. թեթեւ մշուշ մը պատած էր երկինքը, ինչ որ նշան էր թէ յաջորդ օրը գեղեցիկ օր մը պիտի ընէր: Անմիջապէս որոշուեցաւ որ Պ. տը Պլինեաք հետեւեալ օրը Բօռ-Մարլի երթայ: Հանրի արդէն իսկ հրաման տուած էր Եամպօյի՝ կառքը պատրաստել, բայց Ռաուլ յայտնեց թէ հետոտն պիտի երթար: Նաթալի, Նիամա և Հանրի ընկերացան Ռաուլի մինչեւ պարտէզին ծայրը: Հանրի բացատրեց անոր հետեւելիք ճամբան, որպէս զի անտառին ներքուներուն մէջ չկորսուի:

Այդ պահուն Նիամա լարուած ուշադրութեամբ ականջ դրած էր բանի մը:

—Կը լսե՞ս Եամպօ, սա երդող թռչունը պուլպուլի ձայն ունի կարծես:

Պուլպուլը հնդկական սոսկ մըն է, որուն երգը չատ ներդաշնակ ու անբացատրելի հրապոյր մը ունի: Պուլպուլը Հնդկաստանի մէջ միայն կընայ ապրիլ: Երբ ուրիշ տեղ փոխադրուի, խսկոյն կը մեռնի:

—Պուլպուլ չէ օրիորդ, պատասխանեց Եամպօ, հանդարտ ձայնով մը. այս տեղի թռչուններէն է:

Թռչունը լռած էր. ի զուր Նորատի աղջիկը նորէն ականջ դրաւ թռչունին ճռուողիւնը լսելու, որ իր սիրեցեալ բընավայրը կը յիշեցնէր իրեն: Նիամա չատ երջանիկ կը զգար ինքզինքը: Զէ՞ մի որ Ռաուլը կը սիրէր և փոխադարձաբար կը սիրուէր անկէ: Այդ սէրը իր բոլոր մտանջութիւնները, անձկութիւնները փարատած էր:

Ժ.

Հիմա գանք Իվ-Մարի-Պրիէնի, զոր Սէնի դարափին վրայ թողուցինք: Պրիէն մինակ մնալով սկսաւ յօրանջել ու չորսդին դիտել. ի վերջոյ ճարահատ խոտին վրայ փռուեցաւ և սկսաւ ջուրին մէջ թքնել, բանով մը զբաղած ըլլալու համար: Ժիւլիէդ անուն ծխափողը հանեց ու հիացիկ ակնարկ մը նետելով վրան՝ վառեց զայն: Ժիւլիէդ ընտիր երենոսէ պատրաստուած ծխափող մըն էր, խափշիկուհիի ձեւով. Պրիէն շատ կը սիրէր այդ ծխափողը, որովհետեւ իր տէրը նուիրած էր իրեն՝ տասը տարի առաջ:

Պրիէն հանդարտօրէն կը ծխէր, երբ ձայն մը եռեւէն ըսաւ.

—Ի՞նչ գեղեցիկ ծխափող է, գրաւ կը դնեմ որ մեծահարուստները անդամ այսպիսի ծխափող մը չունին:

Պրիէն իրեն դարձաւ ու արհամարհոտ նայուածքով մը չափչփեց այդ անծանօթը կամ իր բառովը երկօտանին, որ նաւաստիի զգեստ կը կրէր, յարդէ գլխարկ մը դրած էր, անչափ տարատ մը հագած ու մէջքը կարմիր գօտի մը կապած էր: Հագուստին կոճակներուն վրայ խարխանիշեր կային:

—Նաւահանգստին նաւաստիներէն մէկը ըլլալու է, բաւ ինքներեն Պրիէն. և իրը բարի եկար ծխափողին ծուխը անոր քթին բերին տուաւ:

—Օ՛, ի՛նչ ընտիր ծխախոտ է, բագանչեց նորեկը. ինչ սքանչելի ալ հոտ ունի: Ներեցէք պարոն սպայ կրնաք քիչ մը ինծի տալ այդ ծխախոտէն:

—Ես սպայ չեմ, այլ առաջնակարգ նաւաստի:

—Ահ, ներեցէք, այդ ժապաւէնի կտորը տեսնելով կարծեցի թէ զինուորական էք (Պրիէն զինուորական չքադրամ ստացած էր):

հաղարաւոր անմեղներ սպրին։ Անլուր և անպատկառ կերպով չափազանցեցին Պոքսրներուն արարքը ու ընթացքը, օրինակի համար դեսպանատանց պաշարումին առնն։»

Պ. Պէպէլ յետոյ խօսելով գերման զինուորի մը այն նամակին վրայ որով գերման զինուորներուն արարքը պատմած էր, ըսաւ.

«Պատերազմական Նախարարը կ'ըսէ թէ ամէն պարագայի մէջ կայսրը պատասխանատու չի կրնար ըլլալ այդ իրողութիւններուն համար։ Լաւ ուրեմն, հարցնում պատերազմական նախարարին պիտի ուզեմ։ Չինուորներուն այն տեսակ հրաման մը տրուած է թէ ներողամիտ պիտի չըլլան և գերի պիտի չբռնեն։ (Ընկերվարական երեսփոխանները մեծ ադմու�ով հաւանութիւն կը յայտնեն։ Աջ կողմեն կը պոռան։ Աստեղաբանը գրասեղանին վրայ կը զարնե ձեռքը եւ կրցածին չափ կը պոռայ։) Աւասիկ թէ ի՞նչ կ'ուզեմ գիտնալ։ Եթէ Նախարարը բացորոշ պատասխան մը չտայ, պիտի եզրակացնեմ թէ այդ հրամանը տրուած է։ Երկի զինուորի մը նամակը անցաւ ձեռքս, ուրիշ տողերը կարդացի։— «Աստուծոյ կ'աղաչենք։ զիս պիտի պահպանէ թշնամին գնդակներէն։ Ձեզ գիտեր թէ ինչե՛ր կը պատահին հոս։ Եղածը պատերազմ մը չէ, այլ երկու կողմէն ջարդ մը։ Երբ քաղաք (Թաքու) մտանք, մեր ճամբուն վրայ դտնուածները՝ այր, կին ու տղայ՝ ամէնքն ալ սպաննուեցան։ (Ընկերվարական երեսփոխանները կը պոռան։ «Մէրկի բրեֆ, մէրկի բրեֆ»)։ Ահ, տեսնէիք կիները ինչպէս կ'աղաղակէին։ վասն զի հրաման ստացած էինք չխնայելու։ Հաւատարմութեան և հնազանդութեան համար երդում ըրինք, պէտք է երդմնադրուժ չըլլանք։» (Ընկերվարականներ նորեն կը պոռան։)

Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսը պատասխանելով ըսաւ.

«Ատենապետը կը յայտարարէ թէ Զինու մէջ Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը խիստ է, վայրագ և թշնամական։ Ատոր իրրեւ պատասխան մէջ կը բերեմ Պէրլինի չինական դեսպանին նամակը որ իբրեւ Զինու մէջ ծնած չինացի (բուռն ծիծաղներ) Պ. Պէպէլէն աւելի ձեռնհաս է, քանի որ այս վերջինը կամաւոր չինացի մըն է միայն։ Պէրլինի չինական դեսպանը այդ նամակին մէջ մանաւոր երախտագիտութիւն մը կը յայտնէ Զինու հանդէպ Գերմանիոյ քաղաքականութեան և Զինու մէջ անոր ընթացքին համար։ Զինու դեսպանը նաեւ երախտագիտութիւն կը յայտնէ Գերմանիոյ արտաքին գործոց Նախարարին չըլլարեկան-ծանուցագրին համար զոր ոչ-բարեկամական կը նկատէ Պ. Պէպէլ։ Զինու դեսպանը կը յարէ թէ Գերմանիոյ մէջ բարեկամութիւն գտած է և կը յուսայ որ նախկին յարաբերութիւնները յուսով պիտի վերահաստատուին։ Այս նամակը կը հերքէ Պ. Պէպէլի բոլոր ըսածները։ Կատարելապէս կը յիշեմ թէ այն օրը երբ կայսրը Վիլհէլմսհավընի մէջ ճառ խօսեցաւ, ամէն ոք համոզուած էր թէ Բէքին գտնուող բոլոր օտարականներն ալ սպաննուած են։ Այդ ճառը Պառոն Ֆոն Բէթմէյէրի սպանութեան լուրը առնուելէն անմիջապէս ետքը արտասանուեցաւ։ Շատ պարզ բան մըն է որ այդչափ գաղտնի ոճրի մը լուրը Գերմանիոյ կայսեր արիւնը գրգռած ըլլայ։ (Երկարատեւ ծափահարութիւններ)։ Որպէսզի կը ցուցմ այն եղանակին համար որով Պ. Պէպէլ խօսեցաւ գերման զինուորին և ամբողջ մեր բանակին վրայ, օտարներու ներքնված յարգանքը նուազեցնելու վտանգին ենթարկելով զայն։ Տակաւին իրական կերպով հաստատուած այն տեսակ իրողութիւն մը չէ պատահած որ գերման զինուորը արձանի չհանդիսանայ գերման բանակին և ժողովուրդին համար։ Եթէ այդ տեսակ պարագայ մը պատահի, անոր փոխարէնը պիտի ըլլայ խիստ պատիժ։ Պէտք չէ առանձին դէպքերէ ընդհանուր եզրակացութիւն մը հանել։»

Պառերազմական Նախարար Ֆոն Կոսլէր զօրավարը պատասխանելով ըսաւ թէ այդ զինուորին նամակը իրեն համար բոլորովին շինծու է։ Ցարեց թէ չի հաւնիր որ ինչպէ՛ս կարելի է քրիստոնէութիւնը ու բանակը իրարու հակառակորդ ցոյց տալ, ինչպէս կը փորձէ ընել Պ. Պէպէլ։ Նախարարը ըսաւ.

«Մեր ամէնէն մեծ համբաւը այն է թէ քրիստոնէութիւնը կը պահենք բանակին մէջ։ Մէկ կէտի վրայ միայն համակարծիք եմ Պ. Պէպէլի, այն է թէ մեր կայսրը կատարեալ մարդ մըն է։»

Պ. Պէպէլ նորէն խօսք առաւ և ազդու կերպով ինքզինքը պաշտպանեց, ըսելով որ ինք բնաւ չէ ուզած գերման բանակը նուաստացնել օտարներու և Զինու առջեւ։ Երեսփ. Ժողովը յետոյ ելմտացոյցի խորհրդական յանձնաժողովին յղեց Զինու արշաւանքին ծախքերուն ծրագիրը։

Բրիւ, 23 Նոյեմ.—Նաւային նոր զինուորներու երդումին առթիւ Վիլհէլմ կայսրը, այսօր, ճառ մը խօսելով յիշեց Մարգրաֆն Արեւելքի մէջ պատերազմող գերման նաւագներու ընթացքը։ «Հոն, ըսաւ, օտար հրամանատար մը նոր հրաման մը տուաւ որ է «Գերմանացիները առչեւէն»։ Կայսրը յետոյ յիշեց 1870ին անձնապահ կոնատիէներու 4րդ գունդին փառաւոր ընթացքը։ Անոր պետը՝ Աւկուսթա կայսրուհին՝ ըսել տուած էր սպաներուն թէ զինուորները իր զաւակներն են, որով պէտք չէ ամօթ պատճառեն իրենց մօրը։ Կայսրը ըսաւ զինուորներուն որ միշտ իրենց Աստուծոյն և իրենց կայսեր վրայ խորհին։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Գերմանացիներու վտարումը։—Լորտ Քիչնէրի սնուանումը։

Պէրլին, 23 Նոյեմ.—Գերմանիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց Նախարար Ֆոն Ռիխթովֆեն, Թրանսվալէն գերմաններու արտաքսման մասին եղած հարցման մը պատասխանելով, ըսաւ.

«Պարտաւորուած ենք միջազգային օրէնքին համապատասխան նկատել Անգլիոյ ձեռք առած այն միջոցը, որով պատերազմի դաշտէն հեռացուց օտարականներ, որոնց արտաքսումը կ'արդարացընեն կարգ մը իրողութիւններ, բայց ազդու կերպով պաշտպանեցինք անոնք որոնք առանց պատճառի մը վտարուած էին, և կամ պարագաներու չպահանջած խստութեամբ մը դուրս հանուած էին։ Հատուցումներ պահանջեցինք անգլիական կառավարութենէն որ պատասխանեց թէ պատրաստ է զոհացում տալ անիրաւ կերպով արտաքսուածներուն։ Հիմա բանակցութիւններ կը կատարուին երկու կառավարութեանց միջեւ՝ այդ հատուցումներուն քանակութիւնը սահմանելու համար։ Պիտի պաշտպանենք՝ նաև շահերը այն Գերմանացիներուն որոնք չեն կրնար ապացուցանել իրենց հատուցման պահանջումները։ Սակայն այս պարագային մէջ հատուցմանց քանակութիւնը, բնականաբար, դժուար պիտի ըլլայ սահմանել։»

Լոնտոն, 24 Նոյեմ.—Այսօր, կէսօրէն վերջը, Նախարարները նորէն գումարուեցան արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ՝ Լորտ Սոլզպէրիի Նախագահութեամբ։ Պ. Զէմպլէն որուն համար կը յուսացուէր թէ ուղեւորութենէն ժամանակին դառնալով այդ գումարման ներկայ պիտի գտնուի, դարձեալ չժամանեց։ Նախարարաց Խորհուրդին մէջ կարեւոր որոշում մը տրուեցաւ։ Լորտ Քիչնէրի Նկատմամբ։ Հարաւային Ափրիկէի անգլիական բանակին ընդհանուր հրամանատարութեան պաշտօնը անոր պիտի յանձնուի՝ Լորտ Ռոպէրթսի մեկնելէն վերջը, և հետեւաբար Լորտ Քիչնէր երկրորդ կարգի զօրավարի աստիճանին պիտի բարձրանայ։ Այդ որոշումը, թագուհիին հաւանութեանը արժանանալուն պէս պաշտօնական պիտի ըլլայ։

—Նիւ-Եորքէն հետեւեալը կը հեռագրեն։—«Ձրրնեվ կը հրատարակէ յայտարարութիւն մը զոր Բրիւկէր Նախագահը ուղղած է ամերիկեան ժողովուրդին։ Այդ յայտարարութեան մէջ Թրանսվալի Նախագահը Ամերիկացիներուն համակրութիւնը կը խնդրէ և յոյս կը յայտնէ թէ Ամերիկացիները դրական աջակցութիւն մը պիտի նուիրեն իրենց քոյրերուն, երկու հանրապետականներուն, որոնք անհաւասար պայքար մը կը մղեն անկախութիւնին պաշտպանելու համար՝ տէրութեան մը դէմ որուն նպատակն է բնաջինջ ընել այդ երկու հանրապետութիւնները։»

Բարեյուսոյ Գլուխ.—Հանքային քսան ճարտարագէտներ դէպի հիւսիս ուղեւորեցան, ուրիշներ ալ վաղը ճամբայ պիտի ելլեն։

Բրոնսբրուիք.—Պրիւս Համիլթըն զօրավարը երկկոս հաւաւ։ Ճամբան քանի մը Պոէրներ դերի բռնած է։

Բինկ Ուիլեամս Թաուն.—Տոքդ. Հորնապրոք, ժանտախտի մասնագէտ, կը յայտարարէ թէ Իզէլիի մէջ տեսնուածը բուն իսկ ժանտախտ է։

Բրաssnf.—Հետզհետէ գաղթականներ կը հասնին հոս։ Երկաթուղիի կառախումբերը միայն ցերեկները կ'երթեւեկեն Բիմպրլիի և Տէ Արի մէջտեղը։

Նոհանեսպուրկ.—Իտալացի մը, Տէլի անուն, կախաղանի դատապարտուեցաւ վասն զի մասնակցած է Բլիրֆոնթէյնի մէջ հրացաններով ագարակի մը վրայ յարձակող Պոէրներու և անգլիացի երկու հեծելազօրքեր սպաննած է։ Վճիռը պիտի ներկայացուի Լորտ Ռոպէրթսի։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ֆրանսայի Խորհրդարանը.— Աւտորիա եւ Վատիկան։—Բրուսիոյ Լիները։— Պարանասան։—Յունաստան։

Բարիզ, 23 Նոյեմ.—Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովը քուէարկեց ներքին գործոց Նախարարութեան ելմտացոյցը, 131ի դէմ 391 ձայնով մերժելով առաջարկութիւն մը թէ գալոտի վարկերը ջնջուին։ Նախարարապետ և Ներքին գործոց Նախարար Պ. Վալտէք-Ռուսօ դէմ խօսեցաւ այդ առաջարկութեան։ Ժողովը նաեւ 109ի դէմ 366 ձայնով մերժեց առաջարկութիւն մը թէ կրօնական գործոց վարկը ջնջուի։ Պ. Վալտէք-Ռուսօ այդ առաջարկութեան ալ դէմ խօսեցաւ։ Ժողովը ընդունեց այդ վարկը։ Երեսփոխան Պ. Վիլնէէ հարցապնդում մը ըրաւ Ֆրանսական Սուտանի դէպքերուն վրայ։ Պատասխան Վուլէ Շանուանի զօրախումբին գործած վայրագութիւնները, զորս արգիլելու համար զրկուած էր Բլոպ գնդապետը, որ այդ զօրախումբին հրամանատարին կողմէ սպաննուեցաւ։ Գաղթային նախկին Նախարար Պ. Կիլլէն արդարացուց Բլոպի առաքումը և դրուատեց զայն։

—Հոսանէն կը հեռագրեն Նիւ-Եորք Հերըլտի.—«Ստոյգ աղբիւրէ իմացայ թէ մինչեւ մէկ աստիճան յարաբերութեանց ձգտում մը կայ Վատիկանի աւտրիական դեսպանին և Պապին միջեւ։ Պատճառն է մտերս կատարուելիք կարդինալի անուանումները։ Աւտրիոյ կառավարութիւնը խնդրեց որ Բրապայի արքեպիսկոպոս Պառոն Սքրիպնից կարդինալ անուանուի, բայց Պապը մերժեց ըսելով որ այդ եկեղեցականը տակաւին չատ երիտասարդ է կարդինալ ըլլալու համար։ Ֆրանսա ալ համանման յուսախաբութիւններ պիտի ունենայ, վասն զի իր ուղածին չափ կարդինալներ պիտի չանուանուին։ Պապը տեսնելով որ կաթոլիկութիւնը մեծ կարեւորութիւն կը ստանայ Մ. Նահանգաց մէջ, որոշած է ամերիկացի երկու եկեղեցականներու կարդինալութեան աստիճան տալ։

Պերլին.—«Կը ծանուցուի թէ Բրուսիոյ կառավարութիւնը դատաստանի պիտի ենթարկէ Բոզէնի արքեպիսկոպոսը՝ Մոնսենեօր Սթապլէվսքին, վասն զի վերջինս ընտրութեան ատեն չատ աչխատած է ի նպաստ Լեհերուն։ Կ'ըսուի թէ այդ առթիւ հարցապնդում մը պիտի կատարուի Գերմանիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ։

Վիեննա.—Պարսից Շահը վերջին անգամ կատարուած իր ուղեւորութեանը միջոցին նոր դրութեամբ հինգ հարիւր հազար հրացան գներ է իր բանակին համար։

Աքիեմ.—Հելլէն կառավարութիւնը 16 միլիոն տրախմի փոխառութիւն մը պիտի կնքէ նոր հրացաններու և ռազմական իրեղէններու գնմանը համար։ Երկուքուկէս միլիոն ֆր. պիտի յատկացուի մարտանաւի մը գնման։ Այդ փոխառութեան համար բանակցութիւններ կը կատարուին Պ. Էվիլնիտիսի և Լոնտոնի Ռալի դրամատան հետ։

Պ. ԲՐԻՒԿԷՐ ԾԻԱՆՍԱՑԻ ՄԷՋ

Նոսիագոնին Բարիզ Ժուռնալուն.—Ժողովրդական խանդավառ ընդունելութիւնը.—Զանազան բանախօսութիւններ.—Պ. Քրիւկէրի պատասխանները.—Թրանսվալի նախկին պատերազմիկներուն ուղերձը.—Սրբոյն պանդոկին մէջ.— Անգլիական բերբերուն կարծիքը։

Նախագահ Բրիւկէր, ինչպէս արդէն ծանուցինք հեռագիրներու բաժնին մէջ, շաբաթ առաւոտ գեղեցիկ օդով մը Բարիզ հասաւ։ Առաւոտընէ ի վեր ժողովրդեան ահագին բազմութիւն մը խռնուած էր արդէն Լիոնի կայարանին չուրջը, ողջունելու համար Թրանսվալի հանրապետութեան նախագահը։ Ժամանումէն առաջ անհնարն ոգեւորութիւն կը տիրէր Բարիզի մայթերուն վրայ։ Լրագրավաճառները Բրիւկէրի պատկերով քարթփոսթալներ կը ծախէին, ինչպէս նաև Ֆրանսական եւ պոէրական մետաքսէ դրօշակներ։ Տեղ տեղ խումբեր կազմուած էին, որոնք Պոէրներուն նուիրուած հայրենասիրական երգեր կ'երգէին։ Առաւուան ժամը տասին ատենները ժողովրդեան բազմութիւնը Լիոնի կայարանին մօտ այնքան խռնուած էր որ կառքերու երթեւեկը դադրեցաւ։ Ոստիկանան պաշտօնեաներ մեծ դժուարութեամբ բարեկարգութիւնը կրցան պահպանել։ Ժամը տասը երեսունըհինգ անցած Բրիւկէր նախագահին կառախումբը կայարան մտաւ։ «Կեցցէ՛ Բրիւկէր, կեցցէն Պոէրներ» աղաղակներ կը բարձրանային ամէն կողմէ։ Բոլոր գլխարկները կը հանուէին։ ամէն ոք դէպ ի նախագահին վագոնը կը վազէր, ամէնէն առաջ ինք տեսնելու համար։ Բայց նախագահին վագոնը փոխանակ կայարանին ընդունելութեան սրահին առչեւ կանգ առնելու, գոյքերու սրահին առչեւ կը կենայ և նախագահը կ'երեւայ։ աղաղակները կը կրկնապատկուին։ այնպէս ուժով կը հրմշտկեն զիրար որ պահ մը անկարելի կ'ըլլայ որ Պ. Բրիւկէր ճամբայ գտնէ քարափին վրայ իջնելու։ Վերջապէս ոստիկանները կը յաջողին անցք մը բանալ։ Պ. Բրիւկէր առաջնորդութեամբ տոքդ. Լէյտոսի և իր թարգմանին Պ. Վան Համլէի կառախումբէն կ'իջնէ։ Նախագահը շատ տխուր կ'երեւայ, հազիւ երբեմն կը ժպտէր, մտատանջ ու երկչոտ կերպարանք մը առած։ Սեւ զգեստ մը հագած է եւ լամբակին վրայ կը կրէ պատուոյ Լէգէոնի ռոզեթը։ Բազմութեան պատճառաւ մինչեւ ընդունելութեան սրահը երթալ անկարելի ըլլալով, պաշտօնական ներկայացումները քարափին վրայ կը կատարուին։ Արարողապետ Պ. Բրոգլիէ կը յառաջանայ և յանուն Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահին, բարի գալուստ կը մաղթէ Պ. Բրիւկէրի, որ պոէր լեզուով կը պատասխանէ։

«Պարոն,

«Հարաւ-Ափրիկեան հանրապետութեան նախագահը իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահին և կառավարութեան, իր Բարիզ ժամանման առթիւ բարի գալուստ մաղթելուն համար։ Ձեզնէ կը խնդրէ, պարոն իր շնորհակալութիւնները հաղորդել երկրին վեհապետին և Ֆրանսայի հանրապետական կառավարութեան։»

Երկարատեւ ծափերով կ'ընդունուին այս խօսքերը։ Յետոյ առաջին անգամ խօսք կ'առնէ Պոէրներու անկախութեան մասնախումբին դեր-նախագահ ծերակուտական Պ. Էլբէն որ բարի գալուստ կը մաղթէ և Ֆրանսացիներու Պոէրներու նկատմամբ ունեցած համակրանքը կը յայտնէ։ Պ. Բրիւկէր բանախօսին ձեռքը սեղմելով ու հետեւեալ պատասխանը տուաւ.

«Հարաւ-ափրիկեան հանրապետութեան նախագահը իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ ձեզ։ Նախ ձեզի կ'ըսէ թէ ուրքան յուզուած ու զգածուած է այն ինքնին համակրական ցոյցերուն համար, որոնք երկու օրէ ի վեր կը յայտնուին իրեն նկատմամբ, հաղարաւոր և հարիւր հաղարաւոր Ֆրանսացիներու կողմէ։ Նախագահը մասնաւորապէս իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Պոէրներու անկախութեան համար կազմուած մասնախումբին, որ նախաձեռնարկը եղաւ այդ վեհոգի շարժման։ Նախագահը կը յայտնէ ձեզ թէ իր դատը արդարութեան դատն է։ այն անկախութիւնը որ պոէր հանրապետութիւնները կը պահանջեն, արդարութեան վրայ հիմնուած անկախութիւն մըն է և որ պարտի խաղաղութիւնը պահպանել։ Անարդար աջակցութեան մը չսպասեր երբեք։ Արդարութիւնը և միա՛յն արդարութիւնն է որ կը պահանջէ։ Խաղաղութիւնն ու անկախութիւնն է որ կը պահանջէ արդարութիւնէն։»

Այս ճառին վերջին խօսքերը։ «Կեցցէ՛ն Պոէրները, կեցցէ՛ Նախագահը» աղաղակներով կ'ընդունուին։ Պ. Բրիւկէր գլուխը կը խոնարհեցնէ և աջ ու ձախ կը բարեւէ։ Յետոյ Բարիզի թաղապետական Խորհուրդին նախագահ Պ. Կրէպպվալ խօսք առնելով՝ Պոէր հանրապետութեանց դիմատրութեան վրայ սքանչանք կը յայտնէ, բայց մեեւնոյն ատեն կ'ըսէ թէ Փրանսա ուրիշ բան չի կրնար ընել բայց միայն մաղթել որ Պոէրներու արդաքսաթը յաջողութիւն գտնէ։ Պ. Բրիւկէր հետեւեալ կերպով կը պատասխանէ.

«Հարաւ-ափրիկեան հանրապետութեան նախագահը խորապէս յուզուած է այն գեղեցիկ խօսքերէն, զոր քիչ մը առաջ արտասանեցիք յանուն Բարիզ քաղաքին։ Նախագահը գիտէ թէ այս մեծ ոստանը միշտ առաջին կարգին մէջ գտնուած է պաշտպանելու համար իրաւունքի և արդարութեան գաղափարները։ Կը յիշէ թէ անգամ մը Բարիզ եկած է արդէն, և ինքզինքը երջանիկ կը զգայ այդ ցաւալի դէպքերէն յետոյ վերստին գալով այդ ոստանը, որ աշխարհիս կեդրոնն է։ Բարիզեան հողին վրայ դնելով իր ոտքը խսկոյն կը զգայ թէ պէտք է վստահութիւն ունենայ։ Իր դատին յաջողութեան վրայ վստահութիւն կ'ունենայ տեսնելով Բարիզի զինանշանները։ Երբ կը տեսնէ այդ նաւը որ երբեք չընկղմեցաւ և որ յաւիտենապէս պիտի ծփար ջուրին վրայ, ինքնիրեն կ'ըսէ թէ հանրապետութիւնն ալ երբեք չպիտի ընկղմի այլ միշտ ծովուն երեսը պիտի լողայ։»

Նորէն ծափահարութիւնները սկսաւ տեղալ։ Սէնի ընդհանուր ժողովին նախագահ Պ. Շէրթու նմանապէս պղտիկ բանախօսութիւն մը արտասանեց, որուն պատասխանեց նաեւ Պ. Բրիւկէր։ Բանախօսութիւնները ալ վերջացած էին։ Պ. Բրիւկէր իր դիմաց և իր քով ունենալով տոքթ. Լէյտոսը, Պ. Կէրէնը, և Պ. վան Համլէը լանտօ մը նստելով կայարանէն մեկնեցաւ։ Ճամբուն վրայ Ֆրանսական հեծեալ զօրքեր շարուած էին. անոնց ետեւը կնցած էին այլեւայլ պատուիրակութիւններ, ուսանողներ, Թրանսվալի նախկին պատերազմիկները և ժողովրդեան ահագին բազմութիւն։ Պատուհանները հետաքրքիրներով լեցուած էին։ Նախագահին կառքը դժուարութեամբ կը յառաջանայ։ Թրանսվալի նախկին պատերազմիկներուն անունովը Պ. Նէօվիլ հետեւեալ ուղերձը կը կարդայ Պ. Բրիւկէրի ուղղուած.

«Պարոն նախագահ ձեր բարի գալստեան մաղթանքները կը նորոգենք մեր երկիրը այցելելնուդ առթիւ։ Ցանձին ձեր կ'ողջունենք դիւցազն ժողովուրդի մը մեծանուն պետը, որուն քովիկը մենք ալ պատիւ ունեցանք կռուելու իրաւունքի և ազատութեան դատին համար։ Աւաղ, մենք շատ սակաւաթիւ ենք, ամէնքն ալ ետ չդարձան։ Երանի թէ մեր հիգերը ապարդիւն չըլլային։ Մեր ամէն հայրենակիցներուն պէս կը մաղթենք որ ձեր ճամբորդութիւնը յաջողութիւն գտնէ և ընդհանուն ձերիններուն վերադարձնէք խաղաղութիւնն ու ազատութիւնը, որոնք այնքան տժանքով ձեռք բերուած են։ Հիացումը ա՛լ աւելի կ'ածի ամէն օր, քանի պատերազմը կ'երկարի։ Ու տակաւ ա՛լ չպիտի կրնայ ինքզինքը զսպել։ Ուրեմն միշտ յուսացէ՛ք։ որովհետեւ իր անկախութեան համար պատերազմող ժողովուրդ մը երբեք չէ ընկճուած։»

Այս ուղերձին ընթերցումէն յետոյ, նախագահ Բրիւկէր ոտքի կ'ելլէ ուզելով որ ձեռքը բռնած չնորհակալ կ'ըլլայ Պ. Վիլնէօվի և Պ. Լուի Պարթուի ձեռքը կը սեղմէ։ Ամէն կողմէ աղաղակներ կը բարձրանան. «Կեցցէ՛ Թրանսվալ»։ Ու նախագահին կառքը նորէն կը սկսի յառաջանալ ժողովրդեան ցնծագին խանդավառութեան մէջտեղ։ Նախագահին կառքին անցած ճամբուն վրայ ժողովրդեան խանդավառութիւնը ընդհանուր է և անկեղծապէս խորունկ։ Նախագահին կառքը քանիցս կը ստիպուի կանգ առնել։ Կին մը ծաղիկներ կը նետէ Պ. Բրիւկէրի կառքին մէջ։ Վերջապէս ժամը տասնըմէկ երեսուն հինգ անցած թափորը կը հասնի Սքրիպի պանդոկին առչեւ. քսանըհինգ վայրկեանէն հասած է Լիոնի կայարանէն մինչեւ պանդոկ։

—Սքրիպ պանդոկին շրջակայքը անհամար բազմութիւն մը լցուած է, պատուգամները, պատուհանները մարդկային գլուխներով կը վխտան, որոնք «Կեցցէ՛ Բրիւկէր» ցնծագին աղաղակներով կ'ընդունին Նախագահը, որ ոտքի կ'ելլէ ու կը բարեւէ ժողովուրդը։ Նախագահը կառքէն վար իջնելուն պէս Բարիզի պոէր գաղթականութեան երկու անդամներ ճառեր կ'արտասանեն հղանտերէն լեզուով, որուն համար շնորհակալութիւն կը յայտնէ նախագահը։ Յետոյ Պ. Բրիւկէր ընկերակցութեամբ տոքթ. Լէյտոսի վերամբարձ մեքենայով երկրորդ յարկը կը բարձրանայ, ուր «Կեցցէ՛ Բրիւկէր» միաձայն աղաղակներով կ'ընդունուի։ Նախագահը ընդունելու համար պանդոկին մէջ կը գտնուէին Ֆրանսացի կիներու մասնախումբը իրենց գլուխն Ափրիկէի հղանտական ընկերութեանց անդամները, որոնցմէ մէյմէկ հոգի բարի գալուստ կը մաղթեն։ Պ. Բրիւկէր երկու երեք հոգիներու ընկերակցութեամբ իրեն յատկացուած սենեակը կ'ուղղուի, բայց կը ստիպուի կանգ առնել յուզուած. հինգ փոքր տղաք, որոնցմէ ամէնէն մեծը թրանսվալեան դրօշակ մը բռնած, Թրանսվալի ազգային երգը կ'երգեն, որուն դաշնակի վրայ կ'ընկերակցի տիկին Բիէրսը. բոլոր ներկաները գլուխնին բաց կ'ունկնդրեն. Նախագահը յուզուած կուլայ։ Յետոյ Պ. Բրիւկէր տոքթ. Լէյտոսի, տիկին Լյոմի և ուրիշ մէկ քանիներու հետ սրահ կ'երթայ հանգչելու համար. օրագրողները կ'ուզեն ներս մտնել, բայց անոնց կը պատասխանուի թէ այդ գումարումը մասնաւորական հանդամանք մը ունենալով, կարելի չէ ոչ ոք ներս ընդունիլ։ Պ. Բրիւկէր թիկնաթոռի մը մէջ բազմած քանի մը խօսք կը փոխանակէ տոքթ. Լէյտոսի հետ ու մտիկ կ'ընէ դուրսի աղմուկը, որ հետզհետէ կը կրկնապատկուի։ Ֆրանսացի կիներու մասնախումբը այնքան կը թախանձէ ներս մտնելու որ տոքթ. Լէյտոս վերջացած համարելով հանգիստը ներս կընդունի զայն։ Ցանուն մասնախումբին տիկին Ֆառոն բարի գալստեան և համակրութեան ճառ մը կ'արտասանէ։ Բայց դուրսը փողոցին մէջ ժողովրդեան խանդավառ աղաղակները հետզհետէ ա՛լ աւելի կը բարձրանան. 12,000 հոգիի ամբոխ մը խռնուած է պանդոկին շուրջը, որ բարձրագոչ կը պահանջէ որ Նախագահը պատուհանը ելլէ։ Նախագահը խիստ պատշգամին առչեւ գալով կը բարեւէ ամբոխը, որ ա՛լ աւելի կը կրկնապատկէ խանդավառ ցոյցերը։ Նախագահը ակներեւ կը յուզուի այդ տեսարանին առչեւ, որ խսկապէս աշքառու է. հազարաւոր ձեռքեր իրենց գլխարկները կը շարժեն համակրական աղաղակներով։ Պ. Բրիւկէր ներս կը քաշուի, բայց ժողովուրդը ա՛լ աւելի խանդավառուած՝ կը պահանջէ որ անգամ մըն ալ պատշգամ ելլէ։ Ծերունի նախագահը կը ստիպուի նորէն երեւալ ժողովուրդին. բայց այս անգամ նախագահին քով կայնած է տղայ մը որ Թրանսվալի սպտիկ դրօշ մը կը շարժէ, որուն ի տես ժողովուրդը խանդավառ աղաղակներով Թրանսվալեան դրօշները կը շարժէ։ Բիչ յետոյ Պ. Բրիւկէր իր ննջասենեակը կ'երթայ, ուր Բարիզի ոստիկանապետ Պ. Լէբրնի և Թրանսվալի պատերազմին մէջ մեռած Վիկտուար-Մարէյոյլ գնդապետին եղբօրը այցելութիւնները կ'ընդունի։ Այնուհետեւ նախագահը դարձեալ մեծ սրահը կ'երթայ, ընդունելու համար պատուիրակութիւնները, երեսփոխանները, Բարիզի հղանտական գաղթականութեան անդամները, Պոէրներու անկախութեան Բարիզի մասնախումբը, որոնք խոնարհելով կ'անցնին նախագահին առչեւէն, որ իր ձեռքը կ'երկնցնէ անոնց։ Տոքթ. Լէյտոս իր սենեակը կը հրաւիրէ նախագահը՝ հանգչելու համար, բայց Պ. Բրիւկէր անգամ մըն ալ պատշգամ կ'ելլէ. ժողովուրդը այս անգամ վերջին աստիճան խանդավառ ընդունելութիւն կ'ընէ ծերունի նախագահին, որ չափազանց յուզուած ներս կը քաշուի և իր սենեակը կ'առանձնանայ, վարկեան մը հանդարտութիւն վայելելու համար իր աւանդական ծխափողին հետ, զոր խսկոյն կը վառէ։

—Բոլոր անգլիական լրագիրները Մարսիլիոյ մէջ Պ. Բրիւկէրի կատարուած ընդունելութեան համար համաձիտ են թէ վայելուչ կերպով տեղի ունեցած է։ Տէյլի Մէյլ կը յայտարարէ թէ պէտք է չնորհաւորել Ֆրանսական կառավարութիւնը այն համակրական անվնաս ցոյցին համար որ Մարսիլիոյ մէջ կատարուեցաւ։ Տէյլի Էխբրեսս կ'ըսէ թէ Ֆրանսական կառավարութեան բռնած դիրքը արդի պարագաներուն մէջ, ուղղութեամբ լեցուն է։ Սթանտարտ կ'ըսէ. «Եւրոպական ոչ մէկ դաշինք միջամտութեան խնդիր չպիտի յարուցանէ. ենթադրելով իսկ թէ դիւանագէտները բացարձակ իրաւունք մը չտան Անգլիոյ՝ ի մի ձուլելու համար ժողովուրդ մը, որ պատերազմ յայտարարած է մեր դէմ, դարձեալ հանդարտ պիտի մնան հայրենասիրական խոհեմութեամբ։» Մորնինկ Վիսբր. «Ը յուսանք թէ Պ. Բրիւկէրի վրայ եղած գարշելի ամբաստանութիւնները անհիմն են, բայց Պոէր կիները և տղաքը խոշտանգուելու մասին իր ըրած յայտարարութեան համակարծիք չեն այն ամէն Անգլիացիները, որոնք խսկապէս տեղեակ են անցած դարձածին։ Թայմզ ալ սապէս կը գրէ. «Պ. Բրիւկէր առիթը գտաւ կրկնելու Անգլիոյ մասին տարածուած ամբաստանութիւնները։ Եթէ երբեք Անգլիոյ նկատմամբ ունեցած իր ատելութիւնը չէր խոթարած իր դատողութիւնը, Պ. Բրիւկէր պէտք է վերահաստատուլայ թէ այդ ամբաստանութիւնները Անգլիոյ դէմ, ո՛և է ընդունելութիւն չպիտի գտնեն։ Ոչ մէկ բան կը ցուցնէ թէ եւրոպական կառավարութիւնները տրամադիր ըլլան պատերազմի մը մղելու, իրենց համակրութիւնը յայտնելու համար երկու փոքր երկիրներու, որոնք պատերազմի հրաւէր կարդացին Անգլիոյ։» Տէյլի Թէլէկրաֆ կը կարդէ թէ եւրոպական ոչ մէկ ցամաքային պետութիւն իր ազգութիւնը չպիտի նուիրէ Պ. Բրիւկէրի. Մորնինկ Բօսթ հետեւեալը կը գրէ. «Անգլիա Բօշուութի պէս մարդիկ ընդունեց, որոնք պատերազմ կը մղէին այնպիսի երկիրներու դէմ որոնց հետ բարեկամական յարաբերութեան մէջ կը գտնուէր Անգլիա, և սակայն ատիկա չի նշանակեր թէ Անգլիա ոչ-բարեկամական յարաբերութիւններ ունէր այդ երկիրներու կառավարութեանց հետ։» Տէյլի Բրոնիֆ։ «Որ և է մոռատանջութիւն պէտք չէ ունենալ այն վերջնական պատասխանին համար, զոր մեր ցամաքային դաշնակիցները պիտի տան Պոէրներու լրած կոչումին։» Պ. Բրիւկէր դժուարին գործ մը ունի կատարելիք։ որ ա՛լ աւելի դժուարացուցած է Ֆրանսա երթալով։ Եթէ պաշտօնագիրներ ունի իր քով, թող անմիջապէս ցոյց տայ։

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լիվասիա, 26 Նոյեմ.— Այս առտու բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Զաքը երէկ աղէկ անցուցած է։ Քիչ մը քնացեր և քրտներ է։ Իրիկուան ժամ 9ին ջերմութիւնն էր 37.5 և բաղկերակ՝ 72։ Գիշերը Զաքը լաւ քնացեր և շատ մը քրտներ է։ Այս առտու ընդհանուր կացութիւնը խիստ գոհացուցիչ է։ Առտուան ժամ 9ին ջերմութիւնն էր 38.6 և բաղկերակ՝ 70։ Հիւանդութեան ընդհանուր ընթացքին նայելով յայտնի բարելաւում մը կը նշմարուի։

Պերլին.— Վալտէրսի մարշալը Պ. քինէն նոյեմ. 22 թուականով կը հեռագրէ թէ Մուէլէնֆելս գերման գնդապետին հրամանատարութեանը տակ գտնուած զօրախումբը մեծ պարխսպին առչեւ հասեր և հոն գերման դրօշը պարզեր է։ Փրանսացիները ճակատամարտը մը ունեցեր են Գոքսբրներուն հետ՝ Բարինկ-Փուի հարաւային կողմը՝ 30 քիլոմէթր հեռաւորութեամբ։

Նիւ-Եորք.— Ուաշինկթընէն ուղղուած հեռագրի մը նայելով՝ Գերմանիոյ դեսպանը յայտարարեր է որ Գերմանիա, Մ. Նահանգներուն պէս, կ'ընդունիայ Զինու բաժանման։ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ կնքուած պայմանագրութիւնը կը համապատաս

ջին հատուածին տրամադրութեանց համաձայն, երկուքն ալ դատապարտած է ցկեանս բերդարգելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու և ստացուածքներուն գրաւման։

ՀԻՄԱՅԻ եկեղեցիին շինութեան ծախքին համար զանազան անձերէ ու նահանգներէ նորէն 234,569 դրուշ ղրկուած է նպաստամատոյց յանձնաժողովին։ Պէրութի նահանգէն մինչեւ հիմա ղրկուած գումարը հասած է 2,150,000 դրուշի, Հալէպէն՝ 180,310 և Պրուսայէն՝ 2,640,266 դրուշ։

ՄԱՆՏԱ ԲՈՍԹ.— Թուրք լրագիրներու այսօրուան թիւին մէջ հրատարակուած Պաշտօնական Ջեկոյց մը, հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան մէկ տեղեկագրին վրայ, կը ծանուցանէ թէ մանտա բոսթի մէջտեղացու դրամ ղրկողները երբ նամակատունը դիմելով ստորագրութիւն մը կամ կնիք մը պահանջեն հաստատող թէ իրենց ղրկած դրամը հասցէին ժամանած է, մանտա բոսթի կանոնագրին Ե. ու Զ. յօդուածներու տրամադրութիւնները պիտի գործադրուին։ Այդ յօդուածները կը տրամադրեն թէ քառասուն փարայի վարձքի մը փոխարէն դրամը ղրկողը կրնայ պահանջել ստորագրութիւնը կամ կնիքը անոր որուն անունին կը ղրկէ այդ գումարը։ Այդ ստորագրութիւնը կամ կնիքը իրրեւ ստացագիր կ'առնուի այն ատեն երբ դրամը կը յանձնուի հասցէին։ յետոյ այդ ստացագիրը կը վերադարձուի դրամը ղրկող նամակատան որ զայն կը յանձնէ ղրկողին։

ՌՈՒՍԻՈՅ Մարիա Ֆէոտորովնա մայր կայսրուհիին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ առտու, գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան Ռուսիոյ դեսպանատան մատուռին մէջ։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները և պահականներուն հրամանատարները ու սպաները։

ՍԵՐՊԻՈՅ նոր դեսպան Սավա Կրուիչ զօրավարը ու ընտանիքը, երէկ, Արեւելեան ճեպընթացով մայրաքաղաք ժամանեցին։ Նախորդ դեսպանը ու տիկին Միաթովիչ և դեսպանատան բոլոր պաշտօնեաները Սիրքէճիի կայարանը երթալով բարի գալուստ մաղթեցին։ Նոր դեսպանը, այսօր, արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի պիտի յանձնէ իր յանձնարարագրին պատճէնը։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանը այն ծանուցագրին մէջ, որով զեկուցած էր Բ. Դրան թէ դեսպանատան խորհրդական Պառոն Պրաուն և երկրորդ թարգման Պ. Օթօ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կառավարութեան կողմէ պատուիրակ կարգուած են, Թուրքիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին համար, յայտարարած է որ այդ պատուիրակները նախ՝ օսմ. պատուիրակներուն հետ՝ պիտի հաստատեն վիճակը այն բանակցութեանց որոնք ընդմիջուած էին 1896ին։ Նաև այն կէտերը որոնց մասին համաձայնութիւն գոյացած է։ յետոյ բանակցութիւն պիտի կատարուի առկախ մնացած այն կէտերուն վրայ որոնց մասին սկզբունքով համաձայնութիւն գոյացած է։

ՅՈՒՆԱՍ Պատրիարքարանին խառն ժողովը ուրբաթ օրը պիտի գումարուի՝ խորհրդակցելու համար նահանգներու իտարէի ժողովներուն մէջ մետրապոլիտներու նախաթոռութեան խնդրին վրայ։ Տ. Կոստանդինոս Պատրիարքը ապաքինած ըլլալով, երէկ նախագահեց Սինոդին։ Միտիլիի և Էֆեսոյի մետրապոլիտները, Ս. Պատրիարքին առաջարկութեամբ, խառն ժողովին անդամ կարգուեցան փոխանակ Հռոդոսի և Մարոնիայի մետրապոլիտներուն։

—Երուսաղէմի Ցունաց նախորդ Պատրիարք Տ. Նիկոդիմոս հարիւր յիսուն կտոր ռուսերէն և յունարէն գիրքեր նուիրեց Հէյպէլիի կրօնական վարժարանին։

—Յունական թերթ մը կ'ըսէ թէ Պրուսայի և Եանեայի մետրապոլիտները որոնք ընտրութեանց հետեւանքով Սինոդին մէջ պիտի բազմին, իրենց խոհական յորդորներով մեծապէս պիտի ազդեն նոյն ժողովին կողմէ տրուելիք որոշումներուն վրայ։

ԲԱՐԻԶԻ օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ որդին Քեազիմ պէյ նոյն դեսպանատան կցորդ կարգուեցաւ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Մանասդիրէն կը գրեն Մոնիդիսօրի թէ Թէրբէֆ եղբայրներ վաճառատունը անանկացեր է՝ 3500 ոսկիի բացով։

ՊՈՍՆԱՑԻ իսլամ ընտանիքներ մօտերս Թուրքիա պիտի գաղթեն։ Կայս. կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք կ'առնէ անոնց դետեղմանը համար։

ԵԳԻՊՏՈՍԻՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Աղեքսանդրիոյ Ցունաց Պատրիարք Տ. Թոթիոս նոյեմբեր 3/16ին հանդիսաւոր աղօթքներ կատարեր է Զարին առողջութեանը համար։

—Մտիվ Ապպաս փաշա այս ամեռ իր տարեկան պարահանդէսը Ապտինի ապարանքին մէջ պիտի տայ՝ յունուարի երկրորդ կէսին։

—Աւազակներու խումբ մը յարձակեցաւ Թամայէն Սոհակ գացող վաճառականաբար կառախումբի մը վրայ։ Կառախումբը թէեւ կեցաւ, բայց հսկող գումխէրները յաջողեցան փախցնել շարագործները, ժամանակ չտալով որ նպատակին գործադրեն։

—Քրիւկէր նախագահը Սիւէզէն անցած ատեն, ջրանցքին Ընկերութեան գործաւորները 413.50 ֆր. ղրկեցին անոր՝ պատերազմի զոհերու ընտանիքներուն ի նպաստ։ Նախագահին քարտուղարը Պ. Քրիւկէրի կողմէ շնորհակալութեան գիր մը ղրկեց գործաւորներուն։

—Այս տարի ամբողջ Եգիպտոսի մէջ եգիպտացորենի մշակութիւնը շատ լաւ պիտի ըլլայ։

ԻԶՄԻՐԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Ոստիկան-զինուորներու հրամանատար Թէվֆիք փաշա Էօտէմիշ գացեր է ձերբակալելու Քէօսէ-օղլըի աւազակախումբը որ այդ կողմերը կ'ասպատակէ։

—Իզմիրի ոստիկանութիւնը իմանալով որ Քորտէլիօ թաղը տան մը մէջ մաքէ փախցուած ապրանքներ կան, խուզարկութիւն կատարելով, զանազան արգիլուած իրերէններ գտեր է։ Տանը տէրը՝ որմնադիր մը՝ ձերբակալուեր է։

—Անցեալ չորեքշաբթի իրիկուն, երկու Իպլամներ, երկու Ցոյն, և Հայ մը, որոնք Նազիլլիի կողմերէն գիւղէ մը կը վերադառնային, կողոպտուեր են Հասան և Էօմէր անուն երկու զինեալ չարագործներու կողմէ։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեր է այդ երկու աւազակները։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ, նոյեմ. 6էն 13, պատահած մահերու թիւն է 216, որոնց 5ը՝ կեղծմահէջ, 4ը կարմրախտ, 6ը թիֆոյէ, 15ը շնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ և միւսները զանազանախտերէ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ նախարարապետը հարցուցեր է Զարբայի կտակատարներուն թէ ի՞նչ պատճառաւ չեն վճարեր Կ. Պոլսոյ յոյն աղքատաց Զարբիոն վարժարանին յատկացուած գումարը։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի քաղաքային ճիւղին տնօրէն Ֆաիզ էֆ. և երկու հիւսկողները հարցաքննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը առջի օրը գումարուեցաւ։ Ֆաիզ էֆ. ու երկու հսկողները, կ'ըսէ Սեւէֆ, կ'ամբաստանուին թէ զանազան փոխարինութիւններով նոյն վարժարանը այն տեսակ ուսանողներ ընդունած են որոնք ընդունելութեան պայմաններէն զուրկ կը գտնուին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ.—Առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը նկատողութեան առաւ Շքոտրայի նահանգին Իտարէի ժողովին այն ծրագիրը, որով կ'առաջարկէ Շքոտրան երկաթուղիի գիծով մը միացնել Ֆրէզվիքի գիծին, ինչ որ անհրաժեշտ է առեւտրական ու վարչական տեսակէտով։ Կ'ըսուի թէ Շքոտրայէն մինչեւ ծովեզերք ուրիշ գիծ մըն ալ պիտի շինուի։

ՊԱՀԱԿԱՆՈՅ.—Սըվազի Թէնոս գաւառակին գայմագամութիւնը ձեռնարկած է պահականոցի մը շինութեան կէսմրիւք գիւղախումբի կեդրոնին մէջ։ որ Կ. Պոլիս-Սըվազի թղթատարական ճամբուն վրայ կը գտնուի։ Այդ պահականոցին մէջ ոստիկան-զինուորներ պիտի կենան թղթատարական անցքը դիւրացնելու համար։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ գերմանական հիւպատոսարանին առեւտրական կցորդ տոքդ. Քանթ որ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան հրամանով Անատոլուի և Սուրիոյ կողմերը գերման վաճառականութեան աստիճանը քննելու պաշտօն ունի, Իզմէնտէրունէն ճամբայ ելեր է դէպ ի Հալէպ։

ԾԱՂԿԱՁՈՐ.— Պրուսայի Հրեաներու թաղին մէջ ծաղկախտ երեւան ելեր է։

ԽՐԻՍԹԱՓԻ էֆ. ԶՈՂՐԱՑՈՍԻ հարստութիւնը բաժնուեր է ժառանգորդներուն միջեւ, որոնք բնաւ կտակի խօսք ընել չեն ուզեր։

ՀԻՆ ՏՈՒՆ ՄՐ.—Ֆէնէրի թաղին մէջ քարուկիր հին տան մը ոսկեզօծ արձանագրութենէն հաստատուած է որ այդ տունը 1721ին շինուած է՝ մեծ թարգմանի պաշտօն վարող Ալէքսանդր Կիքայի կողմէ։

ՇԱՀԶԱՏԷ ՊԱՇԻԻ ԹԱՏՐՈՆՆԵՐ.— Քաղաքապետութեան Խորհուրդը նկատողութեան առած է այն խնդիրը թէ Բամազան ամսուն Շահզատէ Պաշիի թատրոններուն մէջ ներկայացումները արտօնելո՞ւ է թէ ոչ։ Պետական Խորհուրդը թէեւ արգիլած է, սակայն քաղաքապետութեան Խորհուրդը կը խորհի թէ բարոյականի տեսակէտով պատշաճ պիտի չըլլայ որ երեւոյթները թատրոնի համար մինչեւ Բերա երթալ պարտաւորուին։

ԱՄՈՒՐԻՆԵՐՈՒ ՏՈՒՐԲԸ.—Ուլկար կառավարութիւնը հաստատի նոր աղբիւր մը գտեր է որ տարեկան 2 ուկէս միլիոն ֆր.ի չափ պիտի արտադրէ։ Իւրաքանչիւր պուլկար որ մինչեւ երեսուն տարիքը ամբողջացած չէ և կամ առաջին կինը մեռնելէն որոշ ժամանակ մը երկրորդ կին մը առած չէ, ամուրիի տուրք պիտի վճարէ։ Նոր կանոնագիր մըն ալ պիտի հրատարակուի, որով Պուլկարիոյ ժողովուրդը պարտական պիտի ըլլայ կիրակի և տօն օրերը փակել վաճառատունները և խանութները։

ԹՂԹԱՏԱՐԱՏԱՆՑ բարեհորոգման յանձնաժողովը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, ուրբաթ և կիրակի զատ ամէն օր պիտի գումարուի։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ հանգստեան թոշակի անտուկը երէկ սկսաւ մէյ մէկ ամսաթուշակ վճարել։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.—Թուրքերէն Սեւվիքի մէջ կը կարդանք.—«Բերա Գըլ Պրունի բնակիչներէն Յովհաննէս և Այնալը Զէլմէի բնակիչներէն Մանուկ Քիրէճեան անուն վտանգաւոր անձերը, որոնց վարքին ու բարքին վրայ ոստիկանութիւնը կասկածներ ունի, առջի օրը Դալաթիոյ քարափին վրայ սրճարան մը նստած ատենին ձերբակալուեր են՝ Բերայի ոստիկաններէն Ալի Ռիզա և Նուրի էֆ.ներու կողմէ։ Ձերբակալեալներուն վրայէն կարգ մը թուղթեր գտնուեր են։ Քննութիւնները կը շարունակուին։ Յովհաննէս և Մանուկ Քիրէճեան բանտարկուած են։»

ԽԱՂԻ ԹՈՒՂԹ.—Պատրաստուած վիճակագրութենէ մը կ'երեւայ որ 1899ին Թուրքիա ներածուած են 270,000 երկոտասանեակ խաղի թուղթ որոնց 84,000ը՝ Ֆրանսայէն, 180,000ը՝ Պէլճիքայէն և 6000ը՝ Աւստրիայէն։ Առաջիններուն երկոտասանեակը 6ուկէսէն մինչեւ 30 դրուշ կը ծախսուի, երկրորդները՝ 2էն 6ուկէս և երրորդները՝ գրեթէ նոյնչափ են։

ՇԻՐՔԷԹի 21 թիւ շոգենաւը, երէկ Սկիւտարէն կամուրջ գացած միջոցին Պաղտատլը Հաճի Ահմէտ անուն մարդ մը ինքզինքը ծովը նետեց, բայց չուտով ազատուեցաւ։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄՐ.—Շրմիզրի իւնիվերսիթէ վաճառատան տնօրէնութիւնը իր ընտիր ապրանքները հանրութեան գնահատման արժանացնելու համար՝ որոշած է բոլորովին նոր դրութիւն մը ներմուծել։ այն է որոշեալ օրերու մէջ իր գրախաւոր ապրանքներէն իւրաքանչիւր տեսակը ցուցադրել հանրութեան, ընթացիկ գիներէն չատ աւելի աժան գիներով։ Կը յուսանք թէ մեր ընթերցողները պիտի գնահատեն այս զոհողութիւնը, քանի որ վաճառքները շատ նպաստաւոր գիներով կը վաճառուին այդ վաճառատան մէջ։ Այդ արտակարգ վաճառումները պիտի սկսին նոյեմբեր 15/28 չորեքշաբթի օրէն, երբ տեղի պիտի ունենայ ձեռնոցներու ցուցադրութիւնը, որուն գիները հրատարակուած են ծանուցմանց բաժնին մէջ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Բ. Ց. ՄԱՀՃՈՒՊԵԱՆ

Ղալաթիա, Խալվեաթ խան, թիւ 77

ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԼԻՎԷՐՊՈՒԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐ

14/27 Նոյեմբեր 1900

Բպկ. պատրաստ	Նոյ. 5.36	Մրտ. | Ապր. 5.20
Ցոր. Մէնթալ քիլէով	Դեկ. 5/10⁷/₈	Մրտ. 6/
Խանուէ գանթար	Մարտ	34/6
Շամար	» Յուլ.	10/3

Ազգային Լուրեր

Կրօնական ժողովը երէկ չկրցաւ գումարուիլ, մեծամասնութիւն չունենալուն պատճառաւ։

—Կայսերական Իրատէով ձրիարար Սուլթանիէ վարժարանը ընդունելիք տասը աշակերտները, այսօր Ուսումնական Խորհրդոյ և Տնտեսական Խորհրդոյ քարտուղարներուն միջոցաւ պիտի ներկայացուին Սուլթանիէ վարժարանին Տնօրէնութեան, օրինական արձանագրութիւնը և քննութիւնը կատարուելու համար։

—Խառն ժողովը պիտի գումարուի առաջիկայ ուրբաթ՝ Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։

—Կիրակի իրիկուն Բերայի մէջ վախճանեցաւ Տոքթ. Նշան էֆ. Այվազեանի կինը, Տիկին Իսկուհի Այվազեան որ ծանօթ է հայ արուեստագիտական շրջանակներու մէջ։ Տիկին Այվազեան Իտալիոյ մէջ իր երաժշտական առաջին ուսումները ընելէ յետոյ 1885ին Բարիզի քօնսէրվատուարին դասերուն հետեւած է. մասնակցած է կարգ մը բարենպատակ հաստատութեանց ի նպաստ տրուած նուագահանդէսներուն, երգելով զանազան կտորներ։ Տիկին Այվազեան գացած է Կովկաս, ուր տուած է նաեւ երկու նուագահանդէս, 1892ին։

—Երուսաղէմի Պատրիարք Ամեն. Տ. Ցարութիւն Սրբազան որ Յոպպէ գացած էր օդափոխութեան համար, Երուսաղէմ վերադարձեր է։

—Սոֆիայի մեր թղթակցէն.—Նախորդ թղթակցութիւնս բոսդին յանձնած էի արդէն երբ ձեռքս հասաւ 4475 թիւ Արեւելքը, որուն մէջ հրատարակուած էր Ֆէլսեան անխիղճ քահանային մէկ հերքմագիրը։ իրաւ է թէ պատուարժան խմբագրութենէդ կողմէ իրեն եղած դիտողութիւնները զինքը խծբծանքի ենթարկելու համար բաւական կրնան նկատուիլ, բայց ես ալ այս մասին քանի մը տող նուիրելու համար ունեցած փափաքս գոհացնել կ'ուզեմ։ Երբ մեր շնորհունակը հոստեղի թեմական գործերու վրայ իմ գրածներս յերիւրանք կ'անուանէ, առանց իսկ ոնէ է փաստով մը ապացուցանելու գրածներուս սխալ ըլլալը, և նոյն իսկ չի զիջանիր հանրային կարծիքը գոհացնելու համար բացատրութիւն տալ այն զանազան ծանր ամբաստանութիւններուն, որոնց տակ զինքը ձգած եմ, իրաւ թէ ինքնին հաստատած կ'ըլլայ այն ճշմարտութիւնները զորս նախկին թղթակցութիւններս կը պարունակեն։ Բայց խնդիրը հոն է որ ես բնաւ պէտք չունէի իր այդ անկեղծութեանը, որովհետեւ իմ գրածներուս ճշմարտութիւնը ապացուցանելը առանց իր մասնակցութեան ալ ինծի համար շատ դիւրին բան մը պիտի ըլլար։ եթէ ցաւալի կէտ մը կայ, այդ ալ այն է թէ մեր քահանան հրապարակաւ ալ մէկ անգամ եւս հանրային կարծիքի նկատմամբ իր ունեցած արհամարհանքը ցուցուցած է, երբ ինքզինքը հրապարակաւ արդարացնելու չէ ուզեր զիջանիլ, նոյն իսկ եթէ ինքզինքը արդարացնելը այսքան դիւրին գործ մը ըլլար։ Արիստակէս քահանան իր կարճ խելքովը յարմար դասեր է միայն մէկ խնդիր մը լուսաբանել, իր կոկորդը անցուցած 54 ֆիրանքը, որբերու դրամին խնդիրը, գրելով թէ այդ գումարը ոչ թէ իրեն՝ այլ Թաղ. Մորհրդոյ հաշուոյն անցած է։ Այս մասին այդ խնդրոյն տեղեակ անձերէ առած տեղեկութիւններս այն աստիճան մեր շնորհունակին ըսածին հակառակ են որ պիտի կրնամ ըսել թէ գրածներուս դէմ գտնել կարծած միակ փաստն ալ ոչ թէ իր իմ գրածներուս դէմ ըսածին պէս զուրկ է ո և է հիմէ, այլ պարզապէս սուտ մըն է։ Պ. Մ. Էքշեան նուագահանդէսի յանձնածողովին գանձապետը, որուն ուղղամտութեանը շնորհիւ միայն կարելի եղած է քահանային ճիրաններէն 54 ոսկին հեռու պահելով Պարտիարքարան ղրկել, այս անգամ ինծի ուղղած է քառի մը զոր մեր քահանան իրեն ուղղած է եղեր ժամանակին և որ հետեւեալ պարունակութիւնը ունի։

«Աղնիւ Տեար էքշեան,

«Խնդրեմ քսնէօղի հաշուէն ձեր քով եղած դրամը հաճիք յանձնել Պրն. Թորոսին ինձ յղելու, արդէն նոյն հաշուէն 35 ֆր. իմ հաշուոյս անցած է։

Ընդունեցէք շնորհակալութիւններս

Ձերդ

10 սեպտ. 1900 Ա. Ք. ՖԷՍԼԵԱՆ

Նոյն պարոնին 1 մայիս 1900 թուականով հետեւեալ նամակն ալ ես գրեցի։

«Սիրելի Պ. Էքշեան,

«Քանի մը հոգիներու կողմէ ինծի եղած դիմումին վրայ կուգամ ներկայիս քեզի աղաչել որ պէտք եղածը ի գործ դնես գանձելու համար այն գումարը զոր Տէր Արիստակէս Հայրը նուագահանդէսի յանձնաժողովի անուն գանձած և մինչեւ հիմա չէ վերադարձուցած, ազգային ոևէ պատասխանատուութեան տակ չմնալու համար՝ կը յուսամ որ այս մասին պէտք եղած փութաջանութիւնդ ի գործ դնելէ ետ չպիտի կենաս։»

Որուն պատասխան Պ. Էքշեան ինծի գրած էր թէ դժբաղդաբար տարի է մը ի վեր ամէն ջանք ըրած էր, բայց այդ դրամին՝ քահանային կոկորդէն դուրս քաշելը անհնարին եղած էր։ Հիմա ինծի ուրիշ գրելիք չմնար բայց եթէ նպաստից Ցանձնաժողովին Սրբազան Նախագահին ուշադրութիւնը հրաւիրել և խոնարհաբար խնդրել որ պէտք եղած գործողութիւնը կատարէ որ դուրս հանուի Արիստակէս Հօր կլած դրամը։

—Պարտիզակէն կը գրեն մեզ.— «Կիրակի իրիկուն, ժամը 12ին, պատուելի Յովհաննէս Տ. Ստեփանեան ի Տէր հանգեաւ 68 տարեկան, խաղաղ և հանգիստ մահով մը, շրջապատուած իր սիրելիներէն։ Հանգուցեալը երկու տարի է վեր կը տառապէր անկողնի մէջ՝ դժնդակ հիւանդութեամբ մը, որուն ցաւագին հարուածներուն տակ ընկճուեցաւ վերջապէս, հակառակ իր կորովի և տոկուն կազմութեան։ Ծնած էր Ռոտոսթօ, ուր առած էր իր նախնական կրթութիւնը և զոր կատարելագործած էր ողբացեալ Տոքթ. Համլինի խնամքին տակ։ Կէս դարու արդիւնաւոր գործունէութիւն մը ունեցած է հանգուցեալը իր ընդգրկած ասպարէզին մէջ, որուն կը վկայեն բոլոր զինքը ճանչցողները և այն եկեղեցիները որոնց հովիւը եղած է։ Իր պաշտօնավարութեան գլխաւոր վայրերը եղած են Ադրիանուպոլիս, Պարտիզակ, Պիլէճիկ և իր ծնը.-դավայրը Ռոտոսթօ։ ասկէ զատ՝ կարեւոր պաշտօններով գտնուած է Բիւթանական գլխաւոր կեդրոնները։ Գործունէութեան այդ երկար շրջանին մէջ, ուսեալ մարդու, լայն մտքի, բարեհամբոյր բնաւորութեան և կարող գործիչի տպաւորութիւնը թողուցած է ամէնուքեք և իրեն անձին միացուցած է ընդհանուր համակրութիւն և թանկագին բարեկամութիւններ։ Այս յատկութիւններով ընդհանուր յարգանքի առարկայ եղած էր ոչ միայն բողոքական հասարակութեան մէջ, այլ նաեւ, անխտիր, ամէն հասարակութեանց մէջ։

«Պատուելի Տ. Ստեփանեան եղած է նաեւ օրինակելի հայր մը խնամեալ և առողջ կրթութիւն մը ապահովցնելով իր զաւակներուն, ի մասնաւորի իր երեք մանչ զաւակներուն, Տոքթ. Յովս. Տ. Ստեփանեանի, վկայեալ բժիշկ Լոնտոնի բժշկական համալսարանէն, ծանօթ դէմք մը մեր գրական հրապարակին վրայ, Յարութիւն Տ. Ստեփանեանի, ատամնաբոյժ ի Միլատելֆիա և Արշակ Տ. Ստեփանեանի, մեքենագէտ Լոնտոնի մէջ։ Իր մահը մեծ պարապ մը կը թողու Աւետարանական եկեղեցիի արդիւնաւոր երէցներու խումբին մէջ, որուն համար իր կորուստը խորունկ վշտի և ընդհանուր սուգի առարկայ եղաւ իր հասարակութեան, իր բարեկամներուն և իր սիրելիներու շրջանակին մէջ։

«Թաղման տարաղութիւնը տեղի ունեցաւ հետեւեալ օրը, ժամը 8ին. իր մահը անմիջապէս ծանուցուած ըլլալով Ատաբազար, Իզմիտ և Պոլիս, Ատարազարի և Իզմիտի եկեղեցիներէն և բարեկամներու ծանօթներու դասակարգէն ներկայացուցիչներ փութացած էին գալ յարգանքի վերջին արտայայտութիւն մը ընելու հանգուցեալին դագաղին առջեւ։ Ատաբազարէն եկած էին Պատ. Յովհ. Ճեճիղեան, Ղազարոս էֆ. Զէթիճեան եւ Յովհ. էֆ. Ճրկայեան, Իզմիտէն՝ Պատ. Ֆիլեան, Կարապետ էֆ. Գոնտալեան, Տոքթ. Կարապետ Աթանասեան, Օննիկ էֆ. Պուլուդեան և ուրիշներ։ Տան պաշտամունքը կատարուելէ վերջ, հանգուցեալին դագաղը, Պարտիզակի բողոքական եկեղեցիին պատգամաւորներէն վերցուած՝ տապանորդուեցաւ։ Թաղման արարողութեան կը նախագահէր Վերապատ. Տոքթ. Ռ. Զէմպըրս որ կատարեց մեռելական պաշտամունքը և ուրկէ վերջը կարգաւ դամբանական խօսքեր Պարտիզակի բողոքական եկեղեցւոյն կողմէն Պատ. Յարութիւն Կարապետեան, Իզմիտի եկեղեցւոյն կողմէն՝ Պատ. Ֆիլեան, Ատաբազարի եկեղեցւոյն կողմէն՝ Պատ. ՃԷՃիղեան, բարձ. վարժարանի ուսուցչական մարմնոյն կողմէն՝ Մինաս Էֆէնտի Ծալեան. Պարտիզակի Լուսաւորչական հասարակութեան կողմէն Ատաուր էֆ. Հաբելեան, որոնք դրուատեցին հանգուցեալին կեանքը և բարեմասնութիւնները, ցաւակցութիւն յայտնեցին իր պարագաներուն և աղօթեցին Ատուծոյ որ ոյժ տայ իր հեռարնակ պանդուխտ զաւակներուն համբերութեամբ լսելու այս դառն կորուստը և կարողութիւն մխիթարուելու զիրենք ընկճող այս ծանր վշտին մէջ։ Դագաղը ապա առաջնորդուեցաւ գերեզման. թափորին առջեւէն կ'երթային բարձր. վարժարանի ուսանողները և որբերու մէկ մասը, իսկ գանս իրենց սգակիր ուսուցչին և բժշկին։ Ճամբուն վրայ Պարտիզակի հայ եկեղեցւոյն քահանայից դասը մասնակցեցաւ այս տխուր արարողութեան հանգստեան շարականի մը երգեցումով և Աւետարանի ընթերցումով. անկէ ետքը՝ դագաղը փոխառ փոխ վերցուած Լուսաւորչականներու ներկայացուցիչներէ, բարձր. վարժարանի ուսուցիչներէ և ուսանողներէ, ներկայ պատուելիներէ տարուեցաւ գերեզման, ուր պատ. Ճէֆիզեան խօսեցաւ քարոզ մը աւետարանական կրօնի և յորդ բացատրութիւններով հանդերձեալ կեանքի և հոգւոյ անմահութեան կազդուրիչ յոյսը ի վեր հանելով աշխարհային կեանքի ունայնութեան հանդէպ։ Գերեզմանական պաշտամունքէն վերջ հողին յանձնուեցաւ հանգուցեալը, որ իր ետեւը կը թողու առնոյշ յիշատակ մը բարի և օգտակար մարդու։ Ց. ԴՈՆԱՑԵԱՆ

Հեռագիր Այսօրուան

Պ. ՔՐԻՒԿԷՐ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ, 27 Նոյեմ.— Պ. Քրիւկէր հանդիսաւոր կերպով ընդունուեցաւ քաղաքապետութեան պաշտօնարանին մէջ։ Պ. Քրիւկէր և քաղաքապետութեան Խորհուրդին նախագահը ճառեր խօսեցան՝ ի նպաստ իրաւարարութեան մը՝ հարաւային Ամերիկէի խնդիրը կարգադրելու համար։ Պ. Հանրի Ռոչֆոռ Պ. Քրիւկէրի յանձնեց պատուոյ սուր մը որ ժողով. դեան հանդանակութեամբ գնուած է՝ Քրոնէէ զօրավարին նուիրուելու համար։ Ուսանողներու պատուիրակութիւն մը իրիկուան այցելութիւն տուաւ Պ. Քրիւկէրի։ Բիւ ետքը Պ. Քրիւկէր այցելութիւն տուաւ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տելքասէի որ փոխադարձաբար պատասխանեց։

—Պ. Քրիւկէր Պէլճիքա այցելելէ ետքը Պէրլին պիտի երթայ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պոէրները որոնք կը շարունակեն պատերազմը, մտադիր են Բարեյուսոյ գաղթականները մտնել, ուր բազմաթիւ կուսակցներ ունին Աֆրիքանտէրներէն։

ՁԻՆՈՒՈՐ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԷՐԼԻՆ.— Բէքիէնէն կը հեռագրեն թէ գերման Եորք գնդապետին զօրագունդը գրաւեր է Գալկանը. նաև բազմաթիւ Զինուցներ գերի բռներ և երեք հազար Պոքսըրներ զինաթափ ըրեր է։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.—Ընդհանուր ներման ծրագիրը զոր Ներակոյսը քանի մը օր առաջ ընդունեց, Երեսփ. ժողովի յանձնաժողովին ներկայացուեցաւ։ Ցեռ վիճաբանութեան ծրագիրը ընդունուեցաւ, պայմանով որ ընկերակցութիւններէ դատապարտուածներն ալ օգտուին ներումէն։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՍՐԿԱԾ

ՆԻԻ-ԵՈՐՔ.—Վիրմինիայէն կը հեռագրեն թէ երկաթուղիի կամուրջ մը փլեր է՝ կառախումբ մը անցած պահուն։ Զոհերուն թիւը երկու հարիւր հոգի կը հաշուուի։

ՌՈՒՍ ԼԵԶՈՒՆ

ՊԷՐԼԻՆ.—Ռուս կառավարութիւնը որոշեց որ Ռուսիա բնակող զանազան ազգարնակութիւնները բոլորովին ռուսերէն խօսին և անսասողները խստիւ պատժուին։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԸ

ԼԻՎԱՏԻԱ, 27 Նոյեմ.—Ռուսիոյ կայսեր վիճակը միշտ գոհացուցիչ է։

Պ. ՔՐԻՒԿԷՐ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ —Քաղաքապետութեան Խորհուրդին դիւանը այցելութիւն տուաւ Պ. Քրիւկէրի և վստահեցուց զայն Բարիզի ժողովրդեան յարգական զգացումներուն համար։ Քրիւկէր նախագահը յետոյ քաղաքապետութեան պաշտօնարանը գնաց և շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն եղած ընդունելութիւններուն համար որոնք պիտի քաջալերեն Պոէրները կռուիլ մինչեւ այն ատեն որ կարենան արդարութիւնը ձեռք բերել։ Պ. Քրիւկէր միշտ իրաւարարութիւն պիտի պահանջէ։ Ժողովուրդը համակրական ցոյցեր ըրաւ Պ. Քրիւկէրի։

—Թան կ'ըսէ թէ Պ. Քրիւկէր Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին կողմէ ընդունած ատեն, շնորհակալութիւն յայտներ է ամբողջ Ֆրանսայի մէջ իրեն եղած ընդունելութիւններուն համար, ըսեր է թէ կը խոստովանի իր պաշտօնին դժուարութիւնները։ Պ. Քրիւկէր յարեր է թէ մարդկային օգնութենէն մեծ բան մը չի յուսար, սակայն Աստուծոյ վրայ դրած է իր յոյսը։ Պ. Լուպէ պատասխաներ է թէ խորապէս զգացուած է Պոէրներու դժբաղդութեանը համար որոնք կրնան մխիթարուիլ քաղաքակիրթ աշխարհի սքանչացումը և համակրութիւնը տեսնելով։

ԼՈՐԴ ՌՈՊԷՐԹՍ

ԼՈՆՏՈՆ.—Իվնինկ Սթանտարդ վերապահումով զրոյց մը կը յիշէ թէ Լորտ Ռոպէրթսը սպաննելու դաւադրութիւն մը երեւան հանուեր է։ Տասը հոգի, մէկ քանին իտալացի, ձերբակալուեր են։

ՍԵՐՊԻԱ

ՊԷԼԳՐԱԴ.— Նախկին Նախարար Պ. Կէնչիշ ձերբակալուեցաւ, օտար լրագիրներու մէջ թշնամական երկու նամակ հրատարակած ըլլալուն համար։

ՁԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Շանկայէն կը հեռագրեն թէ նոյեմ. 26ին ընդհարում մը կատարուեր է ֆրանսական երեսուն զինուորներու և անգլիական բազմաթիւ ոստիկաններու միջեւ։ Քանի մը հոգի վիրաւորուեր են։

ՄԱԿԱՐԱՆ

Այսօր թէեւ օտար թուղթերը գրեթէ նոյն և նման կը մնան, բայց օսմ. թուղթերը դարձեալ բարձրացած են և շատ հաստատ կը բռնուին Մակարաններու մէջ։

—Այս շաբթուան հաշուեյարդարումով որոշուած է՝ քոնսոլիտէի համար 60 դրուշ. rtpnr, իսկ երկաթուղիի համար tkpnr եղած է 21 սանդիմ։

ԶԱԼԱԹԻՈՅ ՄԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	20
Ամէնէն բարձր գին	»	24	21
Ամէնէն վար գին	»	24	19
Ռումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	109	75
Ամէնէն բարձր գին	»	110	—
Ամէնէն վար գին	»	109	75

ԲԱՑՈՒՄ 15 Նոյեմ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Կ.	24	23 1/2
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	110	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով ստեղծուած 1853 տեսակ. 26ին կոմանդիտորիաներ ճոկոզուրեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. գումար մր. 967,321,496
Պահեստի գումար մր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկտնոս քոչակ, ևն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐԲԻՆՈՑ ՄԵՋ

Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն կնոջ կամ առանց քննչական գնոյցի

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ ապոց ու որբերու համար օժիտ մը; շաբաթական փոքր վճարումներով.—(միւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն տոգնոսի, երկաթուղիի, թիւնելի ևն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սակայն ՄԷԿ ԹՐԱՆՔԷ, և վճարելի միլիոն մէկ տարուան համար (32 շաբաթ, այսինքն 32 ֆրանք), այս պէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարգութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարգութեան պարագային։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱՆԸ.—ՍՍՍ. ԱՍՍ. ՊԱՆՈՒ ԵՂԵՂ. Տոքտակայ,—ԷՄՆ. ՎՕԼ

Զալաթիա, Օամ. Պանքային դէմը, Ինայէթ Խան, թիւ 7, 8, 9։

BAIN ANTIRHUMATISMAL

ՌԻՒՄԱԹԻԶՄԻ ԴԱՐՄԱՆԸ

Զանազանութիւն չէ, ուշադրութեամբ կարդացէք։

Այլ ևս պիտի չզանգատիք ոչ ոտքերէ թիկամէ (յետագա) ոչ ծունկի, բազուկներու, թիկունքի կամ հոգերէ, ցաւերէ ու խիթերէ։ Բիւրկան ուժարարին զարմանալի Տոքթէօռ Լամ, այս կարգի հիւանդութիւններու բժշկելու համար հնարեց՝ ՀԱՆՈՒԹՈՒԹԻՒՆՆԻՆ և սրիւ շնոր՝ ՊԱՆԵՍԻ ԴԵՂ ՍԸ որ ամէնէն սաստիկ ռիւմաթիզմը կարճ ժամանակի մէջ։ Հիմա նապէս կը բուժէ։ ԱՐԱՆՑ ԱՄՈՂՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍԵԼՈՒ։

Ռիւմաթիզմի ամէնէն սաստիկ ցաւերը, սուրբի պանեալով զգալուպէս կը հանդարտին։ Ամէնէն յամառ, հինգամ և անբուժելի ռիւմաթիզմները օրը ներմուծելու բազանցով չեն դիմանար։ Տոքթ. Լամի դեղով հինգապէս և ապահովապէս կը բժշկուին։ ընդամենը վեցէն սաստիկ պանեալ ընելով, միանգամայն սեռական հանգիստ։

Տոքթ. Լամի հոգեսիւմաթիզմային եւ ուրիշ շիներ՝ պանեսի դեղը,—որով նիգամ օրը անգամ մը պէտք է պանեալ ընել—ռիւմաթիզմի ամէն տեսակէն զատ, կասարեալ յաջողութեամբ կը բժշկէ նաեւ ՍԻԱՔԻՒ զուտ կողի և ազդրի խիթին ու ցաւերը։ և միւնեւ Լամ. անբուժելի կարծուած ԿԱԲՈՒՄԸ, ՍԻԱՁԱՆՏԸ (գազմ խանգարելը) և ամէն տեսակ էջային հիւանդութիւնները։

Տոքթ. Լամի պանեսի, ներսէն սուրուած դեղերուն վրայ ոչ սուսերութիւն ունի որ զարթէն զարծանալով, սառանալը չյոգնիներ, սառաբերան չի միտուր։ կազմակերպը կը զգացէք և հիւանդութեան ամէնէն սաստիկ ցաւերն մէջ ու հարթութիւ ժամանակ ալ կը զգացուն։ Ապարիներներ ու պրոնիրի նիշարարները այս պանեսի շնորհիւ կը վերադարձնեն։ Այս դեղը ինչ դարմանները ունի՝ ամենայն բանալով գրեցուցիր կու տայ հարցանելու։ Ամբոյ մէկ պանեսի ընելով գիր կը մեղ մարդ ռիւմաթիզմէ։ Ռիւմաթիզմի ամէնէն սուտ դեղն այս է. արդիւնաւոր նշանակաւոր կը բուժէ մեծ դարմանները։ Կը ծախուի մեծ դարմանների և դեղ վաճառողներու մէջ։ 662 7—30

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԷՊԻԼԷՆ Ի. ԷԼԶՄԱԶՕՂԼՈՒ ՈՒ ԸՆԿ.

Պոլսոյ, Պոլսեան փողոց Սուլի խան, թ. 2

Վերոյիշեալ դրամատունը ամէն տեսակ վճարանական ու դրամական գործառութիւններ կ'ընէ։

Արժէքներու ամէն տեսակ փոխանակութիւն։— Բանկերի և արտասահման գրասենեակներ գրաւելու գործառնութիւն։ Տոքթ. Լամի դեղով հիմնական և ապահովապէս կը բժշկուին։ ընդամենը վեցէն սաստիկ պանեսը ընելով, միանգամայն սեռական հանգիստ։

Տոքթ. Լամի հոգեսիւմաթիզմային եւ ուրիշ շիներ՝ պանեսի դեղը,—որով նիգամ օրը անգամ մը պէտք է պանեսը ընել—ռիւմաթիզմի ամէն տեսակէն զատ, կասարեալ յաջողութեամբ կը բժշկէ նաեւ ՍԻԱՔԻՒ զուտ կողի և ազդրի խիթին ու ցաւերը։ և միւնեւ Լամ. անբուժելի կարծուած ԿԱԲՈՒՄԸ, ՍԻԱՁԱՆՏԸ (գազմ խանգարելը) և ամէն տեսակ էջային հիւանդութիւնները։

Տոքթ. Լամի պանեսի, ներսէն սուրուած դեղերուն վրայ ոչ սուսերութիւն ունի որ զարթէն զարծանալով, սառանալը չյոգնիներ, սառաբերան չի միտուր։ կազմակերպը կը զգացէք և հիւանդութեան ամէնէն սաստիկ ցաւերն մէջ ու հարթութիւ ժամանակ ալ կը զգացուն։ Ապարիներներ ու պրոնիրի նիշարարները այս պանեսի շնորհիւ կը վերադարձնեն։ Այս դեղը ինչ դարմանները ունի՝ ամենայն բանալով գրեցուցիր կու տայ հարցանելու։ Ամբոյ մէկ պանեսի ընելով գիր կը մեղ մարդ ռիւմաթիզմէ։ Ռիւմաթիզմի ամէնէն սուտ դեղն այս է. արդիւնաւոր նշանակաւոր կը բուժէ մեծ դարմանները։ Կը ծախուի մեծ դարմանների և դեղ վաճառողներու մէջ։ 662 7—30

ԹԱՆԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ամենամեծ Միջազգային Ընկ.
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Skerkanapki թանգարան

Բարիզ 1 և 3 կը Բիլիէ փողոց (Հանրապետ. Գիրքերի անկեան)։

Քանի փոխարինող գանձեր կը գտնուին Ընկ. ԱՐԻՄՈՔ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՆԵՐՈՒՆ։

1900 Նոյեմբեր 1ին ամբողջ իրականացած երաշխաւորութեան գումարը գնահատի է Մէկ ՄԻԼԻԱՐԴ 225 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բերի՝ 5,508,000,000ֆր.։ Ընկերութեան կիմանանի է թ՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիարդ 545 միլիոն։

Նոր ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագրոյ (բոնուս) ունի բաս առանձնաշնորհներ և առանձնաշնորհներ կընծայէ ապահովագրոյց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրոյ։ Նոր ԵՈՐՔԻ ապահովագրոյ առաջին չի բնար, և յանձնեն թանգարանէն ստանալ վերադարձ արտեղ։ բնակութեան և նամակագրեան յարելոյ բոլոր վճարներն և մեկնաբանութիւնները։ տանց բանաստեղծ։ Ապահովագրոյ կու տայ տարեկան գրանցման կրկնակ գումարներ։ Ապահովագրեալներ կան տարեկան տարբերութիւններ բերը։ գրանց գումարը նշանակուած կրկնակ կանոնաւոր ապահովագրութեան մասնաբաժնի մէջ։ Ապահովագրեալներ ստանան, ապահովագրութեան համար իրենց մեկնաբանութիւնը։ Ընդհանուր ապահովագրոյ կ'ընտրուի և դէպ մեռնելու ապահովագրեալ անձին գրած բոլոր մեկնաբանութիւնը։ Ինչպէս նաեւ ապահովագրոյ գրանցագրոյ և նարդարի գրոյ երաշխաւորեալ տարեկան։ Ամենայն բնակեալ տեղերու գրանցագրոյ։ Ամենայն բնակեալ տեղերու գրանցագրոյ։ Ամենայն բնակեալ տեղերու գրանցագրոյ։

Տեղեկութիւն ի Բարիզ
Տ. Ալ. Հիմոն, ին ՀԱ.
Գլխաւոր-Գրասենեակ
192 Լ. ՍՈՒՇՈՆ

Պոլսոյ փողոց Ալիքսի խան Զալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՝ Ի. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՈՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՍՆԱԲՈՑՔ

396 ՄԵՆ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը, նիւղ Զրպուրեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակառները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակառներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի սառեցնելու։

Ե. Դ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (միայն եկէս or) ինչպէս նաեւ ամէն օր (միայն եկէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Մանոթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ։! 197

ՊԱԼՔԱՆ

ՍՈՒԱՆՋՆՆՇՈՒՀԵԱԼ ԱՋՊԱՑԻՆ ԱՍԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,584,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահով գրութիւն, կրկին գրամագլուխ. ոչոց օժտի գրամագլուխ այլնայլ կարգագրութիւններով, յաջողաւոր ակներով ու նպաստաւոր պայմաններով, ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվնասելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛չ է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մեռնելուն, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տալու ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛չ է տակի յանձնում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,438,965 ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտէն ու քարէակիր լեռներու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴԻՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վճառքներու, շոգենաւերու՝ մարմին ալ՝ ինչ կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի յանգամանքին է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան գլխաւոր տեղեր են ՓՐԷՏԻ ԼՈՒՆԷ Կ. Գալաս, ԱՆԳԼՕ-ԱՐՄԵՐԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱՋՊԱՑԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Գալաս, ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՏԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մեքքէլզատի փողոց, Տէտիա խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորներու գործակալներ կը փնտռուին։

Գնդրել գործակալութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

Ձեռա 534

CH^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԻՒԼԻԹ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒԻՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նրա գումարը 147 միլիոն։ | 1897ին միայն 1897 վճարուած գումար 328 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմ Իսանն Զիլի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Թեոդոզ Հոլտ, Գայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական,
» Թեոդոր Նաքս, » » » » »
» Ինրիւան Բրոքէլ մ'Օսթէն.
Թէսաար Բոնէն
Ֆան ուզ Վէնինգ-Ինկէնհայմ
Կառավարութեան Քարտէր
Գ. Ժան Մոնոտ, Գայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. Լիոնել Գոնդէ
ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի Կրապարակը, Սարաֆոյան սուն.
ԱՐԻՒԼԻԹԻ ՀԱՄԱՐ 202

ԼԱՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ՆՈՒՅՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենամեծ Միջազգային Ընկ.
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Skerkanapki թանգարան

Բարիզ 1 և 3 կը Բիլիէ փողոց (Հանրապետ. Գիրքերի անկեան)։

Քանի փոխարինող գանձեր կը գտնուին Ընկ. ԱՐԻՄՈՔ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՆԵՐՈՒՆ։

1900 Նոյեմբեր 1ին ամբողջ իրականացած երաշխաւորեալ գումարը գնահատի է Մէկ ՄԻԼԻԱՐԴ 225 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բերի՝ 5,508,000,000ֆր.։ Ընկերութեան կիմանանի է թ՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիարդ 545 միլիոն։

Նոր ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագրոյ (բոնուս) ունի բաս առանձնաշնորհներ և առանձնաշնորհներ կընծայէ ապահովագրոյց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրոյ։ Նոր ԵՈՐՔԻ ապահովագրոյ առաջին չի բնար, և յանձնեն թանգարանէն ստանալ վերադարձ արտեղ։ բնակութեան և նամակագրեան յարելոյ բոլոր վճարներն և մեկնաբանութիւնները։ տանց բանաստեղծ։ Ապահովագրոյ կու տայ տարեկան գրանցման կրկնակ գումարներ։ Ապահովագրեալներ ստանան, ապահովագրութեան համար իրենց մեկնաբանութիւնը։ Ընդհանուր ապահովագրոյ կ'ընտրուի և դէպ մեռնելու ապահովագրեալ անձին գրած բոլոր մեկնաբանութիւնը։ Ինչպէս նաեւ ապահովագրոյ գրանցագրոյ և նարդարի գրոյ երաշխաւորեալ տարեկան։ Ամենայն բնակեալ տեղերու գրանցագրոյ։ Ամենայն բնակեալ տեղերու գրանցագրոյ։ Ամենայն բնակեալ տեղերու գրանցագրոյ։

Տեղեկութիւն ի Բարիզ
Տ. Ալ. Հիմոն, ին ՀԱ.
Գլխաւոր-Գրասենեակ
192 Լ. ՍՈՒՇՈՆ

Պոլսոյ փողոց Ալիքսի խան Զալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԵԱՆ ՈՒ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ
Ն. ԲԱՓԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴԱՍՈՒՆԵ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Նոյ. 29ին Ուրբաթ Կարիճաճ Ա։ վերջէն

Տանիք ուղղակի Բարիզ համար.
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութիւնք կամաց գրեն Գրասենեակին Բոք Հան Գալաթիոյ։ 516 Թ. ԲԼՕՍԻԼ

ԿՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Մեր ափը նոյնս ունի և խանին Լիվերպուլ և Պրինսիպ Ֆիլիպ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Սարմատիա	13900	Ումբրիա	5588
Լուգանիա	13800	Համբուրգ	4241
Լուգանիա	13952	Էտրուրիա	8269
Համբուրգ	12950	Նուբիա	8245
Լուգանիա	8845	Բրիտանիա	2936
Ուսանիա	8128	Լուգանիա	3835
Էթրուրիա	8120	Համբուրգ	3586
Մեդիա	7392	Լուգանիա	3181
Ալբանիա	7268	Գերմանիա	3614

Գրեցեք առ Ֆ. Ալ. Պիրոլ և Ընկ.
Գլխաւոր Գրասենեակ
ՇԱՐՍ ՍՈՍ և ԸՆԿ.
194 81, Ֆէրմ Սարդիք Սիրուսս

Արտասահմանի ՍԱՐԿ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՑԹԻՂ — ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիտակ ճամբայ, Զալաթա Սէրայի դիմաց։

ԶԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին եռաս. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՈՒԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իրօֆոսֆիթ» տը ը է տը սուտ ի հետ խառնուած։ Ցոյլաք հանդոյքով կուլուին նաչակիչ դայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը սարը չափ ազդեցիկ չէ բուժելու համար

ՀԻԻԹԱԹՏԸ, ԽՈՑԼԸ (սաստակ),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԹԻՒԹՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԲԵՌՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԹՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՒԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀՆՁԸ,
ՀԱՐԲՈՒԻԼ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարը ի Գ. Գալիս, ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԱՒԻԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Ընդհ. Հալ. Գ. Եղոյ և Սարոյ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Պարոս	1069	Գոմ	1497	Գոզ	1011	Մարմ	724	Ղազարիս	186
Աչերիս	3607	Գոնիս	2906	Գրասնս	1695	Մարէնիս	2273	Մաքֆս	1113
Անդելս	1541	Գոբոս	895	Լիրս	775	Մարգելս	3709	Միրբս	1735
Բրիտանս	2377	Գիտս	4311	Քիտալիս	1581	Մրրատս	3557	Միլիս	1193
Գասոնս	1322	Տարիս	987	Լինտաս	3720	Մրիս	1057	Նբէրս	1200
Գորտրիս	1204	Տուրս	2333	Լորատրս	3600	Մանչեսթրս	1735	Բասոս	1323
Գրանս	1076	Տրաս	1718	Լուտիկս	595	Մուրիս	2419	Բ. Ալիսոն	1546
Գրիլս	841	Տինամս	504	Խակս	2354	Նէրս	1083	Բորիս	3827
Դրեֆիս	4481	Իսրս	2464	Խասոս	5540	Օֆրս	4100	Բոլտաս	1470
Գէրս	1671	Իսլոքսոս	1520	Բրէնս	1030	Ոնեարիս	4086	Բորբիս	487
Գարիս	1387	Իրուս	1841	Գիլս	1058	Օրամոս	1535	Ուրիս	2429
Գասէս	1244	Ֆրոս	954	Գոլբրս	2307	Բալերս	1687	Վասրս	1914
Գաս	1094	Ֆինլամս	1323	Գոմիս	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիրաս	3729	Ֆրանկիս	849	Լէս	1053	Միրիս	2229	Վերուրիս	2896
Միրէրս	1834	Ֆրանկիրս	4582	Լէբանոս	2273	Մինարս	1668	Եմս	1350
Գիս	2697	Ֆարիլս	3060	Լիվերս	1843	Ռոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլրատս	4235	Ֆիրաս	1248	Լորենս	3191	Ռոմէս	1789		

Գասիրը լոգնելը, նուազելս կիրքամ, ընդհանուր վաճառքով Հալեն հոս հասած է։

Իսկս լոգնելը, նուազելս Սէյլ, ընդհանուր վաճառքով Հալեն հոս կը սպասուի ամսոյս 30ին։

Գիտել առ գործակալս Ֆ. ՀԱԼՏ ԵՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Ֆիլիպ Մաքէթ խան, Զալաթիա 377

ՏՕՐԹԷՆՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Տանիք ասանցաբոյժ Բարիզի
Ի Սիրէ տը Բէրա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Հ. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճիի դեղարան Նալբան։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ՖՐԵՏ. ԼԷՆԶԼԱՑՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Ալեքսանդրիա, ելլալ Բոլոնիա

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Պիրդօրիան	10500	Գլասկոյան	[illegible]
Ամմենեան	10500	Բրիթանիան	[illegible]
Քէսարիան	10500	Ալորտ.ան	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Գլոսթերիան	[illegible]
Ֆիլատելֆիա	9000	Գրասիան	[illegible]
Դոլսվիան	8000	Գէնիան	[illegible]
Ճորտանան	8000	Ընտալուգան	[illegible]
Գոսդոնիան	8000	Գլասգիրն	[illegible]
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	[illegible]
Գալէրնիան	3700	Մինեսօ	[illegible]
Վալսնիան	3700	Ուրբոզ	[illegible]
Գլամինիան	3700	Լիսպոն	[illegible]
Դապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ դանդիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրամանագրի ստանալէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութիւնք համար դիմել առ

ԵՏՎԱՐ ԼԱՆՏՆԷՆ
Գալաթիա, քարափին վրայ
600 հին տեղը մաքսատան

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան հրթիռները Քիւնգ

Գ. 14 27 Ուրբաթ ժամը [illegible]
Գ. 15 28 Իսմիր, Բիրէ, [illegible]
10ին մեկնելէն առաջ [illegible]
[illegible]
Գ. 16 29 Ուրբաթ ժամը [illegible]
16 29 Բիւկարէշ, Սուլինա, [illegible]
[illegible]
Գալ ժամը [illegible]
Գ. 17/30 Ուրբաթ ժամը [illegible]

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Գլասգով, Մինիբոլսի և Սիւ-Յորք ֆիրմ խանը գնենք

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Սանտէ	3000	Գրաս	[illegible]
Գիսոս	3000	Կէրեն	[illegible]
Բէյսոր	3000	Տարիս	[illegible]
Գրանդիս	3000	Էրգոն	[illegible]
Լարս	3000	Գիրիս	[illegible]
Ցոնանդ	3000	Գարրիս	[illegible]
Գարիրս	2500	[illegible]	[illegible]

Գիրել առ Ֆ. Ալ. Պիրոլ և Ընկ.
Ուսիրիլ խան
ՇԱՐՍ ՍՈՍ և ԸՆԿ.
194 81, Ֆէրմ Սարդիք Սիրուսս

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երբեւեկութիւն կառախումբերու 1900 Նոյեմբ. 1 (Ն. Տ.) հինգշաբթիէն սկսեալ

ԷՍԿԻ—ՇԵՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ		ԴՈՂ
Կարգ. թ. 324 առաւ. Ուրբ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. թ. 223 առաւ. Երկ.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
12 —	մկ. Իսկի-Շեհիր ժմ.	8 —
12 43	» Գեօշէն քարաք »	2 20
1 41	» Սարգեանը բուսնար »	1 38
2 34	» Աղանա «	12 40
3 17	» Քեշիշլեր »	11 55
4 18	» Տէօրթ »	11 8
4 47	» Իսմանիէ »	10 24
5 11	» Համամ »	9 58
5 21	» Կարիկեոյ Կամամ »	9 47
6 18	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 15
6 48	» Գեօյնիւք Քարագաճ »	8 22
7 41	» Քաս »	7 34
8 07	» Իսնաքլու »	6 44
8 51	» Եսանիսա »	6 19
9 20	» Աք Շեհիր »	5 57
9 52	» Ագարի քեօյ »	5 19
10 34	» Քարամանը քեօյ »	4 37
11 12	» Իլգին »	4 5
11 59	» Գարագաճ-Հիսար »	3 13
12 48	» Սէրգիմիր »	2 31
1 20	» Սէրաան »	1 58
2 22	» Բանարգազը »	12 48
3 —	ժմ. Գոնիա մկ.	12 —
[illegible]		[illegible]

ԷՍԿԻ ՇԵՀԻՐԷՆ ԷՆԵՒԻՄԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ		ԴՈՂ
Կարգ. թ. 124 առաւ. Ուրբ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. թ. 123 առաւ. Երկ.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
1 —	մկ. Իսկի Շեհիր ժմ.	12 41
1 49	» Աք Գունար »	11 54
2 35	» Արթա Քեօյ »	11 15
3 23	» Գէյրիք Պազար »	10 20
4 38	» Սարիքեօյ »	9 13
5 35	» Գիւրէր »	8 5
6 20	» Սանիէր »	7 29
7 —	» Գէյրիք Գեօփրու »	6 51
7 55	» Բօյաճիք »	5 59
9 17	» Մաք Գեօյ »	4 25
10 19	» Սէնան Գեօյ »	3 20
11 12	ժմ. Էսկիշիր մկ.	2 15
[illegible]		[illegible]

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ		ԴՈՂ
Կարգ. թ. 425 առաւ. [illegible]	ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. թ. 426 առաւ. [illegible]
ժ. Վ.		ժ. Վ.
6 30	մկ. Համիտիէ ժմ.	8 42
8 48	ժմ. Սաս-Բազար մկ.	6 —

ԱԼԱՇԽԻՐԻՆԷՆ ՓԷՐՈՒԱՀԻ

ԵՐԹ		ԴՈՂ
Կարգ. թ. 339 առաւ. [illegible]	ԿԱՅԱՐԱՆ	Կարգ. թ. 340 առաւ. [illegible]
ժ. Վ.		ժ. Վ.
2 45	մկ. Ալաշխիր ժմ.	1 45
3 5	ժմ. Փէրուանա մկ.	12 55